5-Jaro. N-o 243 APERAS

SEMAJNE 30. Majo 1929

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e Gvidanto: E. Lanti	SIDEJO de Plenum-Komitato de SAT 23, rue Boyer, Paris-20e	ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27 Administranto: R. Lerchner

EN KOLEKTIVA MASTRUMEJO

28. aprilo mi vizitis la kolektivan mastrumejon: "Libera Vojo" (ruse: "Svobodnij Putj") en la eksbieno "Moŝnikovo" apud stacieto Zaozerje (inter Leningrado kaj Moskvo). Jen, kie oni konstruas la novan vivon! Pasintjare ĉi tie same estis kolektiva mastrumo, kies gvidanto pli similis sinjoron ol kolektivanon, malŝatis la terkulturistojn kaj ŝtelis sen konscienco. Neniu revizio povis lin kulpigi (tiel li povis trompadi la venantojn, kvankam ĉiuj sciis, ke li misgvidas la mastrumon), kaj finfine la kolektivanoj mem "perfidis" lin. La mastrumo pereis, ĉar preskaŭ la tuta havo devis esti disvendata pro la ŝuldoj.

Nunvintre venis en nian regionon kelkaj kamparanoj el la gubernio Tver: ili havas tro malmulte da tero, kaj ĉe ni ili volis konstrui "ĥutoron" (t. e. malgrandan vilaĝeton el 2—3 familioj enmigrintaj). Oni konsilis al ili organizi en Moŝnikovo novan kolektivan mastrumon. Ili agis laŭ la konsilo. Nun venis ankoraŭ kelkaj familioj.

Mi venis Moŝnikovon matene. Virinoj trinkigis bovinojn.

— Kie loĝas la prezidanto? mi demandis.

— Venu en la grandan domon. Kaj kiu ci estas?

— Mi estas instruisto el Doriŝĉi.

Ili lasis la sitelojn, alkuris, libere manpremis (la vilaĝaninoj ne estas tiel liberaj) — kaj mi foriris en la domon.

Sur la perono mi renkontis mezaĝan kamparanon.

— Saluton, saluton; koran dankon, ke ci venis viziti nin. Konduku la k-don supren, li diris al preteriranta knabo.

Ĉi lasta venigis min en grandan ĉambron (verŝajne, eksa sinjora manĝejo aŭ gastejo). Du junaj viroj sidis tie, kaj virino ordigis liton. Mi transdonis al ili leterojn prenitajn de mi en poŝtagentejo. Ili komencis silabi legante, kaj faris mirajn mienojn.

— Ĉu mi legu al vi?

— Legu. Ni komprenas, sed ni ne povas kompreni, kiu skribis. Mi komencis legi. La skribinto petas lin akcepti, kiel kolektivanon.

— Do, kiu skribas? Ni tute ne konas tian familinomon.

Sube estas skribita la adreso.

— Ha, nun ni komprenas. Tio estas loĝanto de malproksima vilaĝo. Certe, ni devas lin akcepti: li estas bona laborulo.

Ni parolis pri diversaj temoj. La mezaĝa kamparano (renkontinta min sur la perono) kondukis min, por ke mi rigardu la mastrumon. Unue li kondukis min en la kuirejon; tie la virinoj boligis akvon por la teo, kuiris bulkojn...

— Kaj ĉu vi neniam malpacas?

Ili ekridis: — Ne, pro kio? Certe, iafoje tio okazas, sed malofte: ni laboras kiel amikinoj.

— Jam delonge ni volas havi komunan nutradon, diris mia gvidanto: — sed forestas mono por aĉeti grandan kaldronon. Hieraŭ nin ĉeestis iu klerigfakano el Boroviĉi (distrikta ĉefurbo) kaj promesis helpi nin en tiu afero. Li multon al ni demandis, ĉion skribis en la notkajeron, promesis al ni lernejon kaj vartejon, demandis, kion ni dezirus krome; sed ni nun ne scias, kion ni devas deziri de la klerigfako!

Ni rigardis la stalojn. Nun oni konstruas grandajn stalojn (ĉar la malnovaj jam estas preskaŭ putraj), kaj la laboro estas granda. La brutaro (pli bona, ol nia Boroviĉa) estas veturigita el la hejmlando, kaj nune ĝi estas komuna.

— Antaŭ la revolucio mi vivis riĉe, diris mia gvidanto. — Mi havis 40 hektarojn da tero, kaj ĝin la komunistoj forprenis de mi. Sed mi diru al vi, ke neniam mi sola povus esti tiel riĉa, kiel mi estos en la komunumo. La malsaĝulo laboras sola, kiel laborĉevalo — kaj tamen li vivas kiel porko. Ho, nur ni havu komunan nutraĵon — tiam ni fartos bonege!

Tre trafa estas la kolektivo: botisto, forĝisto ktp. troviĝas — ĉiun metion iu povas plenumi mem.

Observinte ĉion, ni revenis hejmen kaj komencis trinki teon. Poste mi petis kunvenigi ĉiujn por rakonti pri la 1-maja festo (tio estis oficiala kaŭzo de mia vizito). Inter diversaj devizoj nunjare nia unuamaja devizo estas — kolektiva mastrumado. Rakontinte pri ĉio, pri kio mi parolas ĉie kaj ĉiam, mi diris:

— Mi devus, Gek-doj, agiti por la kolektiva mastrumado: ĉie mi agitas por ĝi, ĉie mi argumentas, disputas... Sed en via vilaĝo mi ne agu tiel: vi mem bone komprenas la utilon de l' kolektivo, ĉar en Moŝnikovo tio estas ne idealo, sed fakto...

— Jes, respondis la aŭskultantoj.

KIEL NI ESTAS PERSEKUTATAJ

Kio estas labor-unuiĝo? Kian celon ĝi havas? Pri tio ankoraŭ multaj laboristoj mem ne havas klaran imagon. Nuntempe oni parolas pri du grandaj klasoj, kies unu konsistas el la riĉularo, nomata kutime "burĝaro", kaj la alia el la malriĉularo, nomata "proletaro". Ĉi tie mi nomos la burĝaron simple "ili" kaj la proletaron — "ni", ĉar mi mem estas proleto, kaj ili estas niaj malamikoj. Ĉu ne estas strange, ke ili faras nenion dum la tuta tago, sed havas multe da mono, grandajn domon kaj ĝardenon? Ĉiam ili sin vestas per belaj vestoj, kaj ili estas okupataj elekti lokojn aŭ objektojn por sin amuzi, maron, monton, banlokon, teatron aŭ malĉastulinojn, kiuj estas ofte tiel junaj, kiel iliaj propraj filinoj.

Plie ili havas ĉiun rajton tute libere agi; ili povas kontentigi sian deziraĉon laŭ sia volo, tiel en politiko kiel en ekonomio. La leĝo havas neniom da potenco antaŭ ili. Se ili faras krimon, ili povas senkulpigi sin per mono, kaj la juĝisto forlasas tiun aferon dirante, ke la argumentoj ne sufiĉas por kondamno. Sed se n i farus tian aferon, la leĝo severe persekutus nin, ĉar la nuna socio estas regata de ili. La burĝaro posedas militistaron kaj policistaron por sin gardi. Kiam ni estis knabinoj, oni instruis al ni, "labori diligente", "honeste", "Dio donos al vi riĉon baldaŭ". Ĉu oni povos havi riĉon certe, se oni laboras diligente? Ni proletoj laboras ĉiutage de frumateno ĝis la nokto, 10 aŭ 15 horojn, ofte suferas pro ventego aŭ pluvego, sed ni devas labori por vivi.

Ni laboradas diligente, sed malriĉo neniam forlasas nin. Ni ne povas akiri monon, manĝaĵon, eĉ tiom, kiom ni bezonas por vivi. Fine la laborego kondukas nin al malsano, kaj sekve mono mankas, pano ankaŭ, kaj perdiĝas laborforto. Kiam ni bezonas libertempon pro malsano dum unu monato, multaj kapitalistoj maldungas nin kaj anstataŭigas per nova, sana laboristo. Ĉar proletoj, ne havas monon, ili ne povas ricevi sufiĉan kuracadon, iafoje eĉ ne guton da medikamento. Preskaŭ ĉiuj kuracistoj estas gardistoj de la burĝaro. Se kuracisto ekscios, ke vi ne havas monon sufiĉan, li tre malvarme sintenados. Niaj K-doj ofte perdis sian vivon pro ilia malaminda senzorgemo. En la lasta jaro la registaro aranĝis asekuron por laboristoj per ruzaj vortoj: "Por feliĉo de malriĉaj laboristoj". Ĉu tio certe estas feliĉo por ni? Ne, tute ne. Vidu, Gek-doj, kian sintenon la kuracistoj havas, kiam ni vizitas ilin kun la tabelo de laborista asekuro. Ni elspezas ĉiumonate kelke da mono el nia malmulta salajro por la asekuro, eĉ tiam, kiam ni ne havas malsanon.

Iam mi havis malsanon ĉe mia piedo, mi ne volis viziti kuraciston pro tio, sed fine laŭ la konsilo de kolegoj-laboristoj mi vizitis iun kuraciston kunportante la asekurtabelon. Mi ekvidis sur la vizaĝo de flegistino malagrablan esprimon; kiam ŝi vidis la tabelon. Post kelkaj minutoj ŝi diris: "Sinjoro kuracisto nun forestas". "Ĉu vi ne scias, kiam li revenos?" mi demandis ŝin. "Mi ne scias precize; eble li ne revenos hodiaŭ, ĉar li havas malsanulon en tre malproksima loko", ŝi respondis. Mi dubis pri ŝiaj paroloj, sed senvorte mi turnis min al la pordo. Tie mi renkontis malsanulon, kiu metis bandaĝon sur sian maldekstran manon.

"Ĉu sinjoro kuracisto estas hejme?" li demandis al ŝi. Mi atendis ŝian vorton kaj vidis ŝian vizaĝon. "Bonvolu!" Nur unu vorton ŝi respondis al li. Li eniris la ĉambron. La flegistino sin turnis al mi kaj diris: "Se vi iros tra tiu ĉi strato dekstren, vi trovos la domon de kuracisto bladaŭ. Iru tien!" Mi rapidis hejmen kun ruĝiĝinta vizaĝo pro kolero kaj malĝojo pri la sinteno de l' flegistino.

Mi ofte aŭdas tian saman plendon. Ĉiumonate mi elspezas pli ol duonan dolaron por la asekuro tute vane. La burĝaro havas monon kaj militilon, sed ni nur havas nian korpan forton. Nia sola militilo estas kuniĝo. La voĉo de l' amasoj devigis la obstinan registaron cedi: la 55-a parlamento estis disigata, kaj tielnomata ĝenerala elekto (neniu virino ankoraŭ havas voĉrajton ĉi tie) okazis unuan fojon en Japanio en 1928. Ĉ. 100 kandidatoj al nia klaso estis rekomendataj. Tamen oni ne forgesu la grandan persekuton al parolantoj kaj al nia propagando ĝenerale. Multaj helpantoj estis arestataj, afiŝoj forportataj, paroladoj ĉesigataj, kunvenejoj multfoje senhomigataj...

Tamen ni batalis kaj bataladas ĝis "nia revata finvenko fariĝos realo!"

Hisano Mijake, Tokio.

Poste iu partopreninto ĉe la revolucio, kiu militis en iu taĉmento, ligita kun la fama kavaleriano Budjonij, rakontis al mi multe pri siaj aventuroj.

Kaj post la 15-a horo mi foriris hejmen.

Nikolao Usov, Vilaĝo Dorišči.

"Popola domo" en Danio

Antaŭ ĉ. unu jaro la laboristaj gvidantoj en Odense sukcesis aprobigi proponon, ke ĉiuj Odense-aj laboristoj — malgraŭ la multekosta tempo kaj senlaboreco — pagos 15 danajn kronojn (ĉ. 4 dolarojn) por konstruado de nova, pli granda popoldomo. Tamen tiuj 15 kr. ne sufiĉis, kaj la ĉi tieaj bierfabrikposedantoj "donacis" sufiĉan monsumon. Tial ne plu konvenas paroli pri simpla popola domo. Ne, la nova konstruo ricevis pli belan nomon, kiu povas ofendi neniun, t. e. "La Nova Kunsida Konstruo." Ĝi, kiel ĉiuj pli novaj laboristaj domoj en Danio, estas konstruita en sama stilo kiel pratempaj nobelpalacoj. Super la enirejo al la festsalonego oni vidas ornamaĵon, kiu prezentas ludantajn infanojn (anstataŭ ia laborista simbolo!).

Kia vivo funkcias en tiu laborista domo? Kluba vivo, vi supozas. Ne, nur parte. La kluboj povas pruntepreni kunvenejojn en ĝi, sed estas tute alia vivo, kiu karakterizas la ejon. Se vi vespere alproksimiĝas tiun "domon de la laboristoj", vi aŭdas ploregantajn saksofonojn, ĝemantajn violonojn ktp. Se vi eniras (ne forgesu porti kolumon, aliel vi ne estas enlasata!), vi en la teretaĝo trovas elegantan burĝan restoracion, sed ĉi tie ne estas multe da vivo. Ni trapasas la homoplenan vestiblon kaj iras en la unuan etaĝon, kie la festsalonego troviĝas. Sed ĉu tio ĉi vere estas laborista festsalonego? Ĝi estas ornamita per belaj dekoroj, iluminoj kaj lumradioj de l' projekciiloj. De la plafono kaj balkono pendas pluro da diverskoloraj paperornamaĵoj. Sur la scenejo sidas "jazz"-orkestro, kies membroj portas ruĝajn (!) jakojn. La salonego estas plenplena da junuloj kaj senzorgaj knabinoj. Sur la danctribuno oni staras kiel "fiŝoj en barelo". Ĉi tie la junularo pasigas sian liberan tempon. Ho, kompatinda junularo!

11 082, Odense.

Arbaraj laboristoj en Usono

En la arbarlaboristaj tendaroj en Usono kaj Kanado estas rakontataj fabeloj pri Paŭlo Bunjan. De Men (Maine) ĝis Kalifornio tre famaj estas rakontoj pri li.

La iama arbarista tendaro en norda Usono estis konstruata el arbŝtipoj: unu por kuiri kaj manĝi, unu aŭ pli kiel dormejoj kaj aliaj por la brutaro. La dormkabano estas larĝa kaj malalta. Litaĉoj ambaŭflanke, unu supra vico kaj unu malsupra. En la mezo de unu ĉambro grănda forno, super kiu estas pendigitaj multaj sekigotaj ŝtrumpoj odoraĉantaj. Post la vespermanĝo envenas la laboristoj. Iuj kartludas, iuj legas, sed la plimulto ĉirkaŭas la fornegon, kaj ofte estas rakontataj tiaj rakontaĉoj kiel la sekvanta pri la fama Paŭlo Bunjan kaj lia blua bovo.

"Paŭlo Bunjan estis granda arbara entreprenisto. Li havis grandan tendaron, multajn bovojn kaj unu grandan bluan bovon. Li ĉiam faris grandegajn ŝarĝojn da arboŝtipoj kaj alkroĉis per longa ŝnurego la bovojn kun la blua bovo antaŭe. Bone tiu ĉi aranĝo efikis sur la ebenaĵo; sed kiam ili eklaboris

---

sur monteta tero kaj la unua ŝarĝo venis sur monteton, la blua bovo transpasinte la valon estas sur la proksima monteto, la ŝnurego rektiĝis super la valo kaj ĉiuj bovoj estis suprenigataj tordante kaj turnante sin en la aero. Nun diris Paŭlo Bunjan: Tiu blua bovo povas tiri ion ajn, kio havas du finaĵojn, kaj li buĉis la aliajn bovojn, por manĝigi siajn laboristojn. Tiuj laboristoj estis la plej bonaj en la mondo kaj li mem estis la plej bona el ĉiuj. Sed se li koleriĝis, li blasfemis tiel, ke la tegmento de la tendaro estis forigita. Li havis grandan manĝ-kornon, sed neniu krom Paŭlo povis ĝin blovi. Kiam la laboristoj ne venis por manĝi, li blovis la kornon kaj tiam forbloviĝis kvardek akroj[1] da arbaro.

"La blua bovo devis multe manĝi kaj Paŭlo forhakis dum unu tago la arbaron de la ŝtato Dakota (Dakota ne havas arbaron) por kreskigi herbojn. Ankaŭ la blua bovo devis trinki akvon, tial li fosis la lagon Superior. Li havis grandegan tendaron kaj por forporti la drenaĵon, li elfosis la grandegan Misisipi-riveron."

Estas multe pli da tiaj rakontoj, sed nun estas la 21-a horo kaj ĉiu devas enlitiĝi, ĉar oni volas dormi kaj la lumo estas estingita. I. B. C. (10 449).

[1] Iama termezuro: kiom da tero oni povas plugi en unu tago per paro da bovoj.

Faktoj pri la sola zinkfabriko en Nederlando[1]

La redakcio de l' socialdemokrata organo "Het Volk" (La Popolo) sendis reprezentanton al la zinkfabriko lokita en vilaĝeto Budel apud la belga limo, por vidi la internon de tiu fabriko. Por esti certa akiri permeson eniri la laborejon, la redakcio kompreneble aplikis la oficialan vojon, petante al la direktoro, iu sinjoroDor, belga tipo, lian konsenton.

Starante en la direkciejo kaj parolante kun interpretisto, la direktoro murmuris franclingve al li: "Komprenigu al li, ke mi ne donas permeson". La reprezentanto de l' ĵurnalo kompreneble protestis, ĉar li sciis, ke reprezentanto de katolika gazeto estis ricevinta la enirpermeson. Tiam la direktoro defendis sin, rimarkigante, ke la katolika gazeto ne havas tiom da legantoj kiel "Het Volk"...

Nun la ĵurnalisto travagis la vilaĝeton kaj atentiĝis pri konstruo, pri kiu li eksciis enirinte, ke ĝi estas la fabrikkantino kaj samtempe estas uzata kiel kinematografejo. La kantinisto rakontis al li, ke li dimanĉe krom biero vendas 14 litrojn da junipera brando. La monaĥoj administras la kantinon, tiel ke la katolikaj estraroj fakte helpas stultigi la laboristojn per alkoholo. En la preĝejo ĉiun tagon trifoje estas legata la meso, por ke ĉiu laborulo havu okazon almenaŭ unu fojon ĉeesti. Tamen tiun okazon la laboristoj ne povas utiligi al si, ĉar ili, escepte en superjaro, laboras 365 tagojn de la jaro. En dimanĉoj ili ankaŭ laboras. Sed en dimanĉa tago la direktoro kompleze ebligas al la laboruloj aŭskulti la meson. Meze de la haladzo eliĝanta el 20 fumtubegoj, kiu malbonigas la atmosferon tiele, ke eĉ la kreskaĵo tie forvelkas, la meso estas legata de pastro, — en la fabriko mem.

Malgraŭ tiu mizerega stato la katolikaj estraroj restas fidelaj helpantoj al la posedanta klaso, provizante la animojn de la laboristoj per mesoj kaj la stomakojn per alkoholo. En tiu vilaĝeto la laboristoj ne estas organizitaj, tiel ke nenia sindikato povas influi ilin. La salajroj konformiĝas kompreneble al la tuta situacio priskribita[2].

Kompiltrad. H. v. Santen (10088).

[1] Ĝi nomiĝas: "Société Anonyme des Zincs de la Campine".
[2] Nia K-do bedaŭrinde forgesis citi salajrociferojn. — Red.

Kaŭzo de senlaboreco en Kassel (Germanio)

La urbo Kassel, nomata laŭde iafoje la "perlo de Heslando", estas lokita en valego ĉirkaŭita de montaro. Tiu regiono ne malprave estas konsiderata kiel unu el la plej sanigaj en la meza Germanio. Verdire, ĝi nur ekzistas por burĝoj, oficistoj, pensiitoj k. s., kiel niaj K-doj ĉeestintaj la III-an SAT-Kongreson, kiu okazis en j. 1923 en Kassel, bone memoros. Laboristoj tie vivantaj, ĉiam, kaj precipe lastjare, mizere vivas: tion pruvas la ĉiutaga karavano da senlaboruloj, kiuj iras al la laborborso. Kaj tiu armeo konstante kreskas envicigante novulojn, kiuj ĝis nun estis okupitaj en la industrio ktp.

Administrejo de la lokomotivfabriko "Henŝel & Filo" en Kassel

Kvankam konstrulaboristoj (ĉarpentistoj, masonistoj) regule laboris kaj nun post vintra interrompo denove komencis labori (oni rimarkas preskaŭ tute novkonstruitajn urbkvartalojn), la senlaboreco ne malkreskas; sekve ĝi havas aliajn devenojn kaj ne estas speciale influata de sezonlaboristoj. Multaj certe aŭdis pri la preskaŭ sola kaj unika industrio en Kassel, la lokomotivfabrikado de Henŝel, kies ĉefa konstruo kaj centra administracio troviĝas en ĉi tiu loko. Fakte ja en antaŭaj tempoj multaj metallaboristoj el preskaŭ ĉiuj regionoj de l' eŭropa kontinento trovis okupon en la Henŝelaj fabrikoj. Certe iam la lokomotivo ludis la plej gravan rolon kiel interkomunikilo, kiu ebligis plej rapide atingi fremdan urbon aŭ landon.

La firmo Henŝel kaj Filo (Henschel & Sohn) okupis antaŭmilite 6—7000 laboristojn. Dum- kaj postmilite la fabrikoj eĉ pligrandiĝis kaj disvastiĝis, tiel ke proksimume 14 000 metallaboristoj estis okupataj. Diverslandaj inĝenieroj enoficiĝis. Ĉiaspecaj kaj ĉiasistemaj lokomotivoj estis ekspedataj tra la tuta terglobo, mondfamon ĝuis la firmo Henŝel & Filo.

La iama laborsistemo dekhora po tago pliboniĝis postmilite; enkondukiĝis la okhora labortago kaj nokte oni laboris en 3 alternaj dejoroj. Pro oftaj akcidentoj kaj malaltaj salajroj la fabriko en popola lingvo estis nomata "ostomuelejo". La salajro laŭ popeca pago ŝanceliĝis inter 20 kaj 50 mk. g. semajne (5—12 dol.).

Dum 1924 komencis ĉesi la eksterlandaj komisioj; ĉiu lando nun mem konstruas por la propra bezono kaj konsumo. Neniu povis reteni la preskaŭ kompletan senmoviĝon kaj disfalon inter la fabrikaj muroj. La lokomotivoj menditaj por la germania trafiko liveris nur partuman okupon al la miloj da metallaboristoj. Komenciĝis transformiĝo. Oni celis samtempe konstrui aŭtomobilojn por okupi la multajn metiistojn. Sed pro la grandega konkurenco tiu paŝo estis malfruiĝinta kaj la entrepreno malprosperis. Nuntempe laboras nur proks. 3000 laboristoj, kiuj eĉ malregule eniras la fabrikojn. Ĉiuj aliaj senlaboriĝis, inter ili ankaŭ esperantistoj, kiuj kiel la aliaj devis deskui la urban polvon kaj aliloke serĉi panon kaj laboron. La polico cetere kompensis ĉion per la gumbastono. kiu ludis gravan rolon dum kunvenoj kaj manifestacioj aranĝitaj de komunistoj kaj senlaboruloj.

Jen la sorto de iam floranta entrepreno, kiu nun preskaŭ likvidiĝis. Kies kulpo? Faktoj parolas. La evoluo de l' tekniko varias konstante inter la kontinentoj. Reciproka konkurenco kaŭzas ĉi tie malprogresadon, aliloke progreson kaj ie haltadon. Dume la antaŭ nelonge mortinta fabrikposedanto entreprenis grandajn eksterland-vojaĝojn kun multnombra akompanantaro, instaliĝis kaj amuziĝis en mondfamaj banlokoj, kaj ne plu interesis lin la sorto de liaj laborejoj kaj laboristoj. Li preferis luksan vivadon. Ĉu en tiu momento ne estis ĝusta tempo por la metalistoj renversi la fisistemon kaj mem agi.

En nuna momento la laboristoj havas ioman esperon resti okupataj, ĉar la firmo provas adaptiĝi al la cirkonstancoj, ekkoninte, ke aŭtomobiltrafiko kaj aeronaŭtiko reduktis la fervojan trafikon kaj sekve limigas la lokomotivkonstruadon. Oni publikigis, ke Henŝel & Filo kun la firmo Mafai en Munĥeno kontraktis pri kuniĝo de ambaŭ entreprenoj. Tio povos alporti utilon al la laboristaro de tiu grandfabriko.

Mailand (265), Kassel.

FLORAS LA BLANKRUSA KULTURO

Mihasj Ĉarot[1]

Oktobra revolucio en Blankrusio donis eblon al tre intensa kaj rapida kresko de blankrusa literaturo. Al poetoj kaj verkistoj de l' antaŭoktobra periodo (Jakub Kolas, Janka Kupola, Ciŝka Hartni, Zim. Bjadula k. a.) aliĝis nova rondo da junaj verkistoj kaj poetoj, kiuj kreas literaturon venantaj el laborist-kamparanaj amasoj. Tiu ĉi junularo formas la komencon de proleta blankrusa literaturo.

En la rondo de ĉi tiuj junaj verkistoj gravan lokon okupas Mihasj Ĉarot (vera nomo: Mihasj Kudelka). Kiel filo de malriĉa vilaĝano li de siaj infanaj tagoj komencis sperti la severan lernejon de l' vivo. Kiel infano li paŝtis brutaron kaj helpis en vilaĝa mastrumado. Kun malfaciloj li sukcesis eniri lernejon kaj poste instruistan seminarion, kiun li forlasis en la boraksa jaro 1917.

Ĉarot soldatiĝis. En la armeo li konatiĝis kun la revolucia movado kaj de nun partoprenis aktive en revolucia batalo pro Soveta Blankrusio. En la vicoj de partizanoj[2] per la pafilo li batalis por liberiĝo de Blankrusio de polaj k. a. bandoj. Al pafilo aliĝis nova batalilo, la v o r t o. Komence de 1918 li presigis siajn versojn en blankrusa lingvo. Estante partizano en la vivo, li restis sama partizano en poezio. Li vokas la popolon, ke ĝi "leviĝu el sonĝo" — al batalo. La unuaj verkoj de li skribitaj staras sub la sugesto de nacia apartiĝo — ("Lando mia, ĉarma mia"). Sed revolucia batalo kondukas lin al interna krizo, kaj en la poezio sonas jam klasaj motivoj.

"Neĝoblovado", unua aro da versaĵoj, enhavas unuajn alvok-poemojn kaj versojn de Ĉarot. Li tre amis sian landon; li tre bone komprenis la dezirojn de sia popolo. Blankrusio estis tiam la areno de intercivitana milito. Tra Blankrusio pasis germanaj armeoj. Miloj da vilaĝanoj forkuris. Poste alvenis poloj, kiuj tute detruis la vilaĝan mastrumadon. Blankrusio estas kamparana lando. La loĝantaro plejparte estas malriĉa vilaĝanaro, kamplaboristaro, industrilaboristoj, — t. n. "nudpieduloj". Ilin Ĉarot prikantas en sia bonega poemo "Nudpieduloj sur la brulloko". Tiu poemo estas la unua en proleta blankrusa literaturo. Ĝi ne estas poemo de organizita urba proletaro, sed de nudpiedularo, kamparana malriĉularo, blankrusia duonproletaro.

En tiu poemo la heroo, la nudpieduloj, travivas la revolucion en Blankrusio. "Milito kaj fajro" — jen Blankrusio en tiu tempo. La nudpieduloj vivas mizere.

"Laboru por sinjoro,
Laboru por subsinjoro!"

Kreskas malkontento:

"Per kruco ilin bati ĉe barilo...
Sed ci silentas!"

Sed revolucia flamo en oriento pli kaj pli kreskas. Fajreroj falas en Blankrusion. Venas novaj tagoj.

"Estos por multaj varmege,
Al ni nur varmete! Pereas preĝejoj,
palacoj! Ĉio brulas.
Pereas kultura riĉaĵo de riĉuloj, kiuj
nomas nudpiedulojn malsaĝuloj, ĉar
ili neniigas en la flamo riĉojn de
l' jarcentoj.
Silentu, ĉar ni vin per pugnoj batos!
Ĉu ci aŭdas? Ni — ni!"

Flamo neniigas centjaran premon kaj malliberon. Sed tiu flamo portas novajn penojn, intercivitanan militon, militon kontraŭ kapitalo. Bresta paco kaj militiro kontraŭ Sovetio. Flamo estingiĝas sub la botoj de l' Vilhelmaj armeoj. Denove premo por vilaĝanoj. Sur stratoj — oficiroj, en bienoj — bienuloj, en urboj — oficistoj, prostituinoj proponantaj: "Ekamu, kvankam iom, kamarado!" Nudpieduloj vagas — rigardante orienton.

"Ni ekmemoros ĉion pri vi...
Rabistoj..."

Sed foriris germanaj soldatoj... alvenis poloj... Ili okupas Minskon kaj tutan Blankrusion. Denove ĝemas la vilaĝoj. "Novaj sinjoroj — novaj kantoj". Nunpieduloj preparas batalon. Partizanaj taĉmentoj en arbaroj kaj inter marĉoj kreskas por prepari novan brulon! Nudpieduloj — nudaj iras batalon.

"Donu Varsovion!..."

La packontrakto de Riga finas batalon, sed Blankrusio ne tute liberiĝis. Restis parto ĉe poloj. Sed Ĉarot kredas, ke estos vento, estos brulo, kiam nudpieduloj de l' tuta mondo unuiĝos. — Finiĝis milito, komenciĝis konstruado de l' nova vivo. Sed tiuj, kiuj himnojn kantis al libera paco, rifuzis konstruadi socialismon. Intelektularo ne volis labori kune. Nudpieduloj mem komencis konstruadon.

"Horo post horo... Proksimiĝas
la venko,
Standardo ruĝa super mond'
Ol krucon porti, pli bone sub ĝi kuŝi.
Trumpetu himnon, trumpetist'."

Jen la enhavo de l' poemo. Mi volonte vidus, ke niaj blankrusaj K-doj tradukus ĝin esperanten. En historio de l' blankrusa literaturo ĝi estas la unua proleta versaĵo.

La milito finiĝis. Ĉarot partoprenas aktivan konstru-laboron. Ankaŭ ĉi tie li estas la unua. Samtempe li verkas unuan muzik-komedion ("Na Kupalje" — Kupalje estas kamparana festo; nokte, laŭ legendo, floras filiko). Poste li verkas "Printempalveno", rakontojn, kiuj priskribas alvenon de revolucio ĉe vilaĝo. En tre malproksiman vilaĝon alflugas aeroplano. Kamparanoj neniam ĝin vidis. Oni nomas ĝin "diabla birdo". Sed la pilotoj klarigas ĉion al vilaĝanoj. Komenciĝis amikeca babilado. En vilaĝanoj la "malnovo" estas forta, sed la "novo" venkas iom post iom.

Multajn aliajn verkojn Ĉarot skribis

[1] Ĉarot signifas kanon (p h r a g m i t e s c o m m u n i s latine).
[2] Neregulaj trupaj taĉmentoj, armitaj, sed ne uniformitaj.

Vilaĝana geedziĝo en Sovetio

Apud la nova, post la Oktobra Revolucio dekretita, civil-registrado de geedziĝoj, en Sovetio, precipe en vilaĝoj, tamen ĝis nun sufiĉe da geedziĝaj ceremonioj okazas per helpo de l' eklezio. Tiujn ceremoniojn preskaŭ ĉiam akompanas diversaj kamparaj moroj kaj kutimoj.

Nun mi provos doni al la legantaro de "S-ulo" iun imagpovon pri tiuj ceremonioj. — Kiam por junulo venas tempo edziĝi (18—23 j.), li, kun siaj gepatroj, antaŭelektas iun junulinon, decan esti lia edzino laŭ laboremo, deveno kaj doto. Kaŝrimede ili informas la gepatrojn de la junulino pri sia intenco alveni por svati, kaj, okaze de favora respondo, oni sin vestas per plej bonaj vestoj kaj kune kun filo iras aŭ veturas en hejmon de la elektitino. La gemastroj, same feste vestitaj, bone ilin akceptas: oni preparas samovaron[1] por tetrinkado, regalas per plej bonaj nutraĵoj kaj diras diversajn afablaĵojn. Sed ĉe la komenco de svatado ne unu vorto estas parolata pri la vera celo de l' vizito. Nur post longa konversacio pri plej flankaj aferoj kaj okazintaĵoj, la alvenintoj ekprovas iom aludi ĝin.

"Ho! Kiel malfacile estas nun vivi por nia familio! Ĉe ĉiu laboro oni devas sukcesi esti ĝustatempaj, sed ho ve! — en nia familio mankas panakiraj manoj..." — tiele, ordinare, komenciĝas svatado.

"Nu, vi ja havas fianĉ-aĝan filon", respondas la mastro, "ruze" proksimigante la aferon al la de ĉiuj dezirata temo.

"Jes, sed kie oni sukcesos trovi bonan junulinon?" daŭrigas la gasto.

"La bonan junulinon oni al ni rifuzos, sed la malbonan ni ne deziras akcepti. Jen vi, ekzemple, havas tre bonan filinon, sed, verŝajne, vi ja malkonsentus, se ni svatus ŝin?"

Fine, post longaj citfrazoj, similaj al la supraj, la gesvatantoj demandas pri konsento de la gejunuloj, kaj ricevinte ilian jesan respondon, oni ekintermarĉandas pri doto, jen fanfaronante, jen plendante dum plej profitaj momentoj. La estontaj geedzoj tute ne partoprenas tiujn diskutojn kaj foririnte flanken aŭ en alian ĉambron, ili interparolas tie mallaŭte.

Interkonsentinte pri ĉio, oni alportas felpelton, ikonon, panon kaj salon, por fari la religian ceremonion de benado. Sur la felpelton, plankesternitan per felaĵo supren, antaŭ tukkovrita tablo, oni stariĝas la gejunulojn. Oni preĝas kaj benas ilin, ĉirkaŭportante ĉe l' kapoj ikonon, panon kaj salon kaj fine petante ilin kisi tiujn ceremoniaĵojn. Ĉiuj gratulas la gefianĉojn kaj unu la alian. Regalado komenciĝas.

Se la familioj ĝis tiam ne estis interkonatai, la alian tagon post svatado la fianĉinaj gepatroj venas al domo de l' fianĉo por rigardi riĉon de la estonta bofilo. La familio de la lasta montras al ili ĉion, kio havas ian valoron, laŭ vidpunkto de kamparano-terkulturisto. Ne malofte tamen okazas, ke oni trompas iin, montrante tiuokaze valoraĵojn pruntepreniltajn de najbaroj.

[1] Rusa te-maŝino.

kun revolucia patoso dum la batal-periodo ("Griŝka, porkpaŝtisto", "Bast-ŝuo blankrusia", "Drinkejo", "Lenin" "Marina"). En 1923 li organizis kaj gvidis unuan verkistan taĉmenton "Junularo". Li nun estas membro de Centra Ekzekutiva Komitato de Sovetoj de BSSR kaj ĉefredaktoro de gazeto "Soveta Blankrusio". Tial ne restas al li multe da tempo por daŭrigi verkadon. Tamen aperis novaj verkoj priskribantaj la socialistan konstruadon.

Ĉarot jam multon donis al la blank-rusa literaturo kaj ankoraŭ multon donos. Ni povas tion atendi.

Dim. Snejko, Minsk.

PATRO DE UKRAINIA KOOPERACIO

Dum proksimaj tagoj tuta Sovetio so-lene festis jubileon de veterano, fond-into de ukrainia kooperacio, Nikolao Levitski. Pasis 70 jaroj de lia plen-labora rimarkinda vivo. Antaŭ nelonge okazis ankaŭ 50-a datreveno de lia senlaca, soci-kooperativa agado por la bono de ukrainia kooperacio. Tutan sian vivon li dediĉis al kooperativa laboro.

De 1884 li propagandis inter kampar-anoj komunan terkulturadon. En 1894 li fondis la unuan kamparanan kooperativan asocion. Baldaŭ sub lia gvidado fondiĝis en suda Ukrainio 125 similaj kooperativaj asocioj. Naskiĝinte rezulte de energia agado de K-do Levitski, la kooperativa movado disvastiĝas tra la tuta tiama Rusio, Siberio, Polio...

Krome, K-do Levitski estas fondinto de multnombraj laboristaj kaj metiistaj asocioj. Li fondis multajn konsum- kaj kredit-kooperativojn kaj estis ĉiama flama defendanto de kooperativaj ideoj. Dum multaj jaroj K-do Levitski estis reprezentanto de l' ukrainia kaj rusia kooperacio ĉe internaciaj kooperaciaj kongresoj: Parizo (1896), Kremono (Italio, 1907), Hamburgo (1910), Stok-holmo (1927); membro de kooperaciaj kongresoj en Serbio (1898), en Lvov (tiama Aŭstrio, 1910) ktp.

Dum cara reĝimo li partoprenis "kon-traŭleĝajn" politikajn rondetojn. Sovnar-kom (Komitato de popolkomisaroj) de Ukrainio pro grandaj meritoj de K-do Levitski difinis al li personan pension. Por ni, esperantistoj, estas tre grava, ke K-do Nikolao Levitski, unu el la plej eminentaj ukrainiaj soci-agantoj, — estas sincera amiko de nia esperanta movado.

Li turnis sin al la redakcio de Kieva "Esperanto-Bulteno" kun granda letero. Parton de sia letero li dediĉas al la rolo de esperanto por la kooperativa movado. Li skribas jenon:

"Mi turnas min al ĉiuj fratoj-kooperativistoj kun frata saluto kaj sincera peto atenti gravan rolon de esperanto por la afero de disvastigo de tuthomaraj ideoj, ankaŭ tiuj de kooperacio. K-doj kooperativistoj! mem lernu esperanton kaj disvastigu ĝin inter kooperaci-laborantoj por la bono de kooperacio kaj por la servo de l' tutmonda laborularo!"

Ĉi tiun alvokon ni disaŭdigis radie per Kieva sendstacio. La jubileanto donacis al la redakcio de Kieva "Esp. Bulteno" sian portreton kun jena surskribo: "Al karaj fratoj-esperantistoj — sincera amiko de internacia lingvo esperanto, malnova kooperativisto Nikolao Le-vitski, 16. 4. 29, Kiev."

Multajn jarojn de fruktedona laboro por la bono de proleta kooperacio kaj esperanto ni deziru al nia glora kun-batalanto...

D. Viktorov-Ĉehoviĉ (5627), B. Egers (4544), redaktantoj de "Esperanto-Bulteno", Kiev.

Tipografista vivo en Aŭstrio

Jam multaj "Tagoj" aperis en "S-ulo", sed malmultaj aŭtoroj menciis la lokon, kie ili vivas, laboras, loĝas. La legintoj de tiuj "Tagoj" ne eksciis, en kiu lando troviĝas la "Tag"-verkinto, ankoraŭ malpli, en kiu urbo, vilaĝo aŭ vilaĝeto. Tio estas serioza manko kaj faras la koncernajn artikolojn malinteresaj. Mi tial avertas ĉiujn verkontojn de "Tago", nepre atenti tiun gravan aferon! — J. B.

Estas konata ĉefurbo de Aŭstrio — Vieno — en kiu, escepte de kelkaj interrompaj okazoj (vojaĝoj, milito), mi vivas depost mia naskiĝo. Mi estas tipo-grafisto, pli precize dirite, kompostisto (man- kaj maŝinkompostisto — "Lino-tipe"-maŝino). Post kvarjara lernado en tiu ĉi metio (1906 ĝis 1910) mi estis okupata en kvin laborejoj (presejoj) dum daŭro de tri ĝis ses jaroj. Nuntempe mi seninterrompe laboras jam kvin jarojn en la kvina laborejo.

Generale mia laboro estas 48-hora semajne; efektive ni laboras la unuajn tagojn, t. e. de lundo ĝis vendredo, ok kaj duonan horojn, la lastan tagon, sabaton, kvin kaj duonan. Tiele ni jam ĉesigas laboron sabate je la 12-a kaj duono posttagmeze. Laborkomenciĝo je la sepa matene; la tagmanĝa interrompo daŭras unu horon. Post unu jaro da kon-stanta restado en la sama laborejo ni ricevas leĝan oktagan libertempon, post kvin jaroj dekkvartagan (= du labor-semajnojn). La festotagoj, ŝtataj kaj katolikaj (ekleziaj), krom dimanĉoj, je kiuj ni ne laboras, estas tamen pagataj. Se ni laboras en tiaj tagoj pro tro necesa farotaĵo, ni ricevas plipagon konforman al la taga salajro (duoblan tagsalajron). Por ekstertempa laboro (post ordinara labortago) ni ricevas 50% pli da pohora salajro. La samajn laborkondiĉojn ĝuas mia edzino, kiu laboras en litografi-presejo. Ŝi nur povas monakiri, ĉar ni estas seninfanaj.

Meza salajro (semajna) mia sumas je 82 ŝilingoj aŭstriaj[1]; mia edzino ricevas

[1] Unu usona dolaro = 7 aŭstriaj ŝilingoj.

Dum la sekvantaj tagoj la fianĉo, jam sola, vizitas sian fianĉinon, kiu tiutempe ĉiam estas okupita per kudrado de dotaĵo. Kiel unuan donacon ŝi devas kudri al sia fianĉo... kalsonon.

Kelkajn tagojn antaŭ la fiksita dato de geedziĝo en la kabano de l' fianĉo kolektiĝas vilaĝanaj junuloj kun harmon-ikoj, kaj balalajkoj[2] por festi adiaŭan tagon de sia kamarado, t. n. knabfeston. Kunpreninte brandon kaj diversajn manĝojn, oni sub akompano de muzik-sonoj kondukas la fianĉon al... ŝvit-banejo. Tie oni drinkas, sin regalas per manĝoj, kantas, ludas kaj... lavas la fianĉon.

Matene, dum tago de l' geedziĝo, oni veturigas la fianĉinan doton al la domo de l' fianĉo kaj dismetas ĝin en ĉiuj anguloj de l' kabano, por ke ĉiuj vidu ĝian abundon. En la domoj de ambaŭ familioj dematene kolektiĝas mult-nombraj parencoj kaj aŭdiĝas laŭtaj, tede unutonaj kant-ploregoj de mal-junulinoj-ploristinoj. Ili priploras fraŭlan senzorgecon, liberecon kaj patrinan ĉagrenon pri "perdo" de filo, post la enmiksiĝo de alia virino en lian vivon, ktp. Post beno per ikonoj, pano kaj salo ĉiuj, krom la gepatroj, kavalkade, per ĉevaloj rubandornamitaj, rapidege ve-turas preĝejon. Ĉe la forveturo oni pafas aeron per ĉaspafiloj por timigi malbon-ajn fortojn for de la vojo. Vilaĝanoj de preterpasataj vilaĝoj profitas la okazon por bari per ŝnuregoj kaj lignostangoj multloke la vojon de l' kavalkado kaj postuli monan elaĉeton pro la fianĉino.

Laŭ kamparanaj moroj fianĉo, dum la vojaĝo al preĝejo, ne devas rigardi posten por vidi la fianĉinon, ĉar tiu fakto kaŭzus al li malfeliĉan vivon. Ankaŭ, kiu el la geedziĝantoj kiel unua starigos la piedon sur tapiŝon, sternitan antaŭ altaro en preĝejo, tiu ĉiam, laŭ kampar-anaj moroj, superos la kunligat(in)on. Ĉe l' reveno el la preĝejo la gepatroj de l' fianĉo renkontas la nov-geedzojn, apud kabana sojlo balaante antaŭ ili teron kaj superŝutante ilin per avenaj, sekalaj kaj tritikaj grajnoj, por ke ili ĉiam havu vivan vojon plenan da tiaj grajnoj. Trian fojon oni benas ilin per samaj beniloj, kun felpelto sur piedoj, kaj komenciĝas regalado, kantoj, dancoj kaj ludoj.

La geedziĝa festtablo konsistas ordi-nare el vianda supo, fiŝoj enbakitaj en sekalan aŭ tritikan paston, kaĉo kaj oksikoka kompoto. Oni manĝas kune el unu plado kaj tostas dum la manĝado je la nov-geedzoj kaj instigas unu la alian por reciproka kiso. La festo daŭras 1—3 tagojn.

Tamen ne ĉie en Sovetio oni same edzofestas. En kelkaj regionoj oni festas ankoraŭ pli absurde kaj kamparopompe. Mirigaj estas iuj ceremonioj kaj kutimoj — resto de la malnova tempo en vilaĝoj lokitaj tre malproksime de kultur-centroj. Jen estas preskaŭ netuŝita kampo plena da laboro por klerigantoj kaj sendiuloj. Soveta registaro jam provas forplugi tiun kampon per mal-fermo de lernejoj, kabanlegejoj kaj kontraŭreligia propagando en kamparo. Rezultoj de tiuj agoj certe sekvos.

J. Grigorjev (11 200), Leningrado.

[2] Rusa kord-instrumento.

kiel presej-helpistino 40 ŝil. Nia ambaŭa monakiro faras do sumon de 122 ŝilingoj semajne. De tiu ĉi sumo ni depagas jam en laborejo mem:

por deviga malsanula asekuro ambaŭ po ŝ. 3.44	6.88 ŝ.
por ŝtata prisalajra imposto ambaŭ proks.	1.99 „
por meti-organiza kotizo (mi)	4.70 „
„ „ „ „ (mia edzino)	1.83 „
Sume	15.40 ŝ.

Ĉar mia edzino bezonas tutsemajnan veturbileton surtraman por atingi sian laborlokon, nia depago plialtiĝas je 1.60 ŝ. Do nia semajna depago faras 17 ŝilingojn. Restas 105 ŝilingoj. Por vivkostoj (du personoj) ni elspezas ĉiusemajne proksimume 60 ŝilingojn; t. e. por nutraĵoj, diversaj vivbezonoj, lumado, hejtado kaj lupago. La pago por luado estas preskaŭ neatentinda: por duĉambra loĝejo (loĝoĉambro kaj kuirejo) ni pagas monate ĉ. 10 ŝilingojn. La restsumo de 45 ŝ. kontentigas niajn bezonojn je vestado, amuzoj, novaj loĝejaj objektoj.

Paro da ŝuoj kostas	Ŝil. 35— 40
Vestaĵo porvira	„ 200–300
Ĉapelo	„ 20— 35
Ĉemizo	„ 15— 30

(La prezoj indikitaj rilatas bonkvalitajn aĵojn).
Riparo de ŝuoj (plando kaj kalkanumo novigitaj) ŝ. 6—8

Nia efektiva ŝparo estas malmulta, ĉar kiam ni ŝparis iom da mono, ni certe jam bezonas ion, kio forkonsumas la tutan ŝparitan sumon. Se ne ankaŭ mia edzino kunhelpus laborakiri monon, nia vivstato certe ne estus bona. Konsekvence de tiu ĉi buĝeto ni ne alsopiregas infanon. Ĉar kiam ekzistus infano, mia edzino ne plu povus daŭrigi sian kunhelpadon pro tio, ke ŝi devus varti infaneton. Ĉu estas egoisme pensi tiel, aŭ ĉu estas saĝe?...

Ĉar mi ofte rimarkis, ke interesiĝas tutmonda tipografistaro pri laborkondiĉoj kaj salajro de aŭstria tipografistaro, mi citas jenajn salajrajn ciferojn (la verkinto sendis tutan tabelon, kiun represi en "S-ulo" pro ĝia amplekso ne oportunas — Red.):

Laŭ kvar salajro-ŝtupoj (dividitaj laŭ loka situacio — por Vieno valoras ekz. la plej alta ŝtupo) tipografi-metiistoj en Aŭstrio ricevas (semajne) minimumon de 33.80 ĝis 67.50 ŝil.[1] presej-helpistoj de 24.90 ŝil., ĝis 47.10 ŝil., presej-helpistinoj de 12.70 ŝil. ĝis 35.60 ŝil. (ĉe ĉi lastaj oni gradigas inter komencantoj kaj kvalifikitaj helpistinoj). Jo-Bo Vieno.

[1] La diferenco moviĝas ne nur laŭ la "ŝtupo", sed ankaŭ laŭ la aĝo.

EL LA HISTORIO DE L' SOCIALISMO

16. La komunismo de Tabor

En la jaroj 1418—1421 kaj sekvantaj, do precize 500 jarojn antaŭ la rusa kaj germana revolucioj, estis Tabor (Ĉeĥoslovakio), kiel nun Moskvo, la centro de ĉiuj revoluciaj kaj komunistaj celadoj de Eŭropo. En la komenca unuakristana entuziasmo Tabor vivis kiel la jeruzalema prakomunumo. La spirito de l' frateco regis ĉiujn, kiuj iris tien kun puraj koroj. Ĉiuj klas- kaj posed-diferencoj malaperis; oni ne konis tie "mian kaj cian" parton, el kio venas ĉiuj malbonoj. Profunda pieco kaj ĝojo, laboro por la komuno, popolkunvenoj kaj popolfestoj sub libera ĉielo distingis la vivon de l' Taboranoj.

Tiam alproksimiĝis la seriozo de l' epoko: batalo kaj milito kontraŭ iliaj persekutantoj kaj subpremantoj. La Taboranoj dividis sian loĝantaron en dom- kaj kamp-komunumojn; ĉi tiuj militiris, tiuj zorgis pri vivrimedoj — partigo de l' devoj, kiel en antikva epoko ĉe la sŭevoj kaj ĝenerale ĉe la germanoj. La aŭstra poeto A. Majsner (germ.: Meissner) (1822—1885) prikantis en sia epopeo "Ciska" tiujn ĉi batalojn kaj esperojn de Tabor.

En tiu ĉi atmosfero plenigita de prakristanaj liberiĝ-ideoj kaj apokalipsaj strečoj eksplodis fine de 1419 furora entuziasmo, kiu ekflamigis la amasojn kaj metis en staton de admirinda sinoferemo kaj esperemo, sed ankaŭ faris ilin akceptemaj por ĉiuj ekstrem-komunistaj ideoj. La pikardoj proklamis en Tabor la baldaŭan revenon de Jesuo, kiu starigus la "miljaran regnon", la komunistan ŝtaton de l' estonto, en kiu reviviĝus la martiroj de l' kristanismo-komunismo (i. a. Hus kaj Hieronimo), en kiu la kamaradoj vivus egale kaj libere sen reĝoj nek homaj leĝoj. Eklezio, ŝtato, teologio kaj la tuta skolastika doktrinaro malaperus. Inter la bohemaj ekstremuloj estis pastro nomata Martinek Huska kun alnomo: la elokventa, kiu fariĝis ĉefa agitisto por tiuj ideoj.

Tiu forte ekstrema tendenco kondukis ĉe la adeptoj al poligamio. Ili nomiĝis poste Adamidoj, ĉar iliaj membroj, malrespektante la kutimojn de l' civilizo, ne hontis sian nudecon. La moderaj Taboranoj sub Ciska (Ziska), kiuj same kontraŭstaris kaj persekutis la ekstremajn komunistojn, kiel la Kalikstanoj[1] ĝenerale la komunismon, fine de 1421 militiris kontraŭ la Adamidoj kaj ekstermis ilin ĝisradike.

Rigardante la okazojn de l' Husida[2] historio de 1418, oni povas diferencigi jenajn tendencojn: Kalikstanoj, moderaj socireformemuloj, komunistoj kaj ekstremaj komunistoj. La Kalikstanoj estas kompareblaj kun la hodiaŭaj burĝaj radikuloj (en Germanio: demokratoj); la Taboranoj enprenis unue ĉiujn elementojn, kiuj estis maldekstre de la Kalikstanoj, do laŭ hodiaŭaj difinoj: la socialistoj kaj komunistoj. La moderaj Taboranoj kun Ciska similis al la socialdemokratoj; la maldekstraj Taboranoj estis nunaj sendependuloj kaj komunistoj; la "ĉiliastoj" (t. e. kredanoj pri miljar-regno) estis la hodiaŭaj ekstremaj komunistoj, kiuj atendas tujan mondrevolucion.

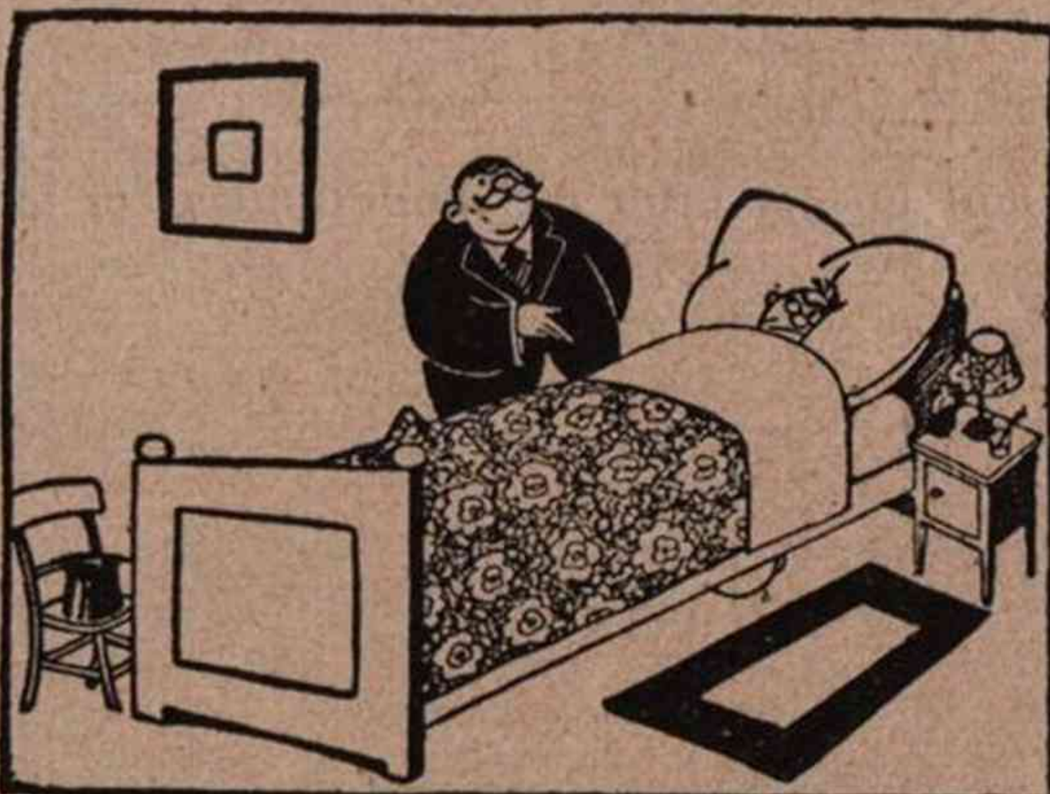
La packontrakto de Prago (1433), kiu kontentigis la ekonomiajn kaj tre moderajn spiritajn interesojn de l' Kalikstanoj kaj dekstraj Taboranoj, kreis tre danĝeran pozicion por la maldekstraj Taboranoj. Submetiĝo signifus perfidon je ilia pasinto, opozicio signifus militon kontraŭ la antaŭajn kunsocianojn, kiuj superis nombre kaj ekonomie la maldekstrulojn, tiom pli ke ankaŭ la katolikaj kaj por-imperiaj tendencoj sin turnis kontraŭ la maldekstraj Taboranoj. La Pragaj kontraktoj kreis fakte koalicion nobelan-burĝan-socireformeman kontraŭ la komunistoj. Tamen tiu lasta tendenco restis en plej akra opozicio, tiel ke devis okazi decida batalo, kvankam la fino ne povis esti duba. 30. majo 1434 okazis tiu batalo ĉe Lipar (Ĉeĥoslovakio). Armeo de 25 000 koalicioj staris kontraŭ 18 000 komunistoj. La batalo daŭris tagon kaj nokton; fine malvenkis la komunistoj, kiuj perdis ĉ. 13 000 homojn kun la armeestro Prokop. Tamen reekbatalis la transvivantoj samjare en decembro, sed ne plu formis seriozan potencon.

La sekvo de tiu malvenko estis, ke en 1483 la bohemaj kamparanoj servutiĝis. Ankaŭ la cedoj de l' eklezio iom post iom estis renuligataj. La sola spirita rezulto de l' Husidaj militoj estis la transplanto de la doktrinoj de Hus kaj Viclif (angle: Wycliffe, 1320/84) en Germanion, kiuj rimarkiĝis en la germana kamparana ribelo (ĉ. 1525).

[1] La "Kalikstanoj" nomiĝis laŭ la "kaliko" (latine: calix), kiu simboligis ilian postulon: egaleco kristana inter pastraro kaj laikoj.

[2] Husidoj-adeptoj de Hus'a doktrino (Hus predikis kristanan simplecon kaj agitis kontraŭ la pastraro, estis bruligata en 1415).

Por nia Distro

"Krome mi volus havi la rimarkon en mia testamento, ke ĉe mia tombo estu aŭdigataj tri piaj kantoj!"
"Jes, kiujn vi deziras aŭdi?"

SENNACIULA JUNULARA PAĜO

Sub kontrolo de Junulara Sekcio de SAT. — Redakcia adreso: 14, avenue de Corbéra, Paris XIIe (Francio).

Arto estas batalilo

La klaskonscia, revoluciema junularo en Sovetio kaj Germanio fondis en la lastaj jaroj el siaj vicoj tre viglajn kaj rimarkindajn ludgrupojn. Ili donis al si la taskon, per prolet-tendencaj teatraĵoj, proletaj "revuoj", parolĥoroj ktp. helpi forigi la indiferentecon inter la plenaĝa laboristaro kaj ankaŭ inter la junularo. "Ni volas vekiĝi, ni volas varbi", tio kvazaŭ povus esti la batalvoko de tiuj ĉi rondoj, kiuj nomis sin per la trafaj nomoj: "Bluaj bluzoj" — "Ruĝaj fanfaroj", — "Migraj ratoj" — "Ruĝaj paseroj" — "Ruĝaj fungoj" ktp.

Preskaŭ ĉiu laboristo, kiu interesiĝas iom pri la proleta fest-arangado, povas vidi ilin, kiel ili kun arda entuziasmo kaj fervoro ludas. Nur ludas? Tute ne! Ili travivas ĉiun vorton parolatan kiel vero, kiel realo! Kaj tiuj junaj laboristoj, ludante sur la scenejo scenojn el la vivo de l' laboristaro, el la vivo de l' fabriko, kiuj tiel bonege scipovas reprenzenti la mizeron kaj la suferojn de l' subpremata homaro, ili kapablas reentuziasmigi kaj revarmigi denove la malvarmetiĝintajn korojn de l' maljunuloj kaj junuloj. Oni povas observi ĉi tiun fakton ĉiam, kiam je l' fino de teatraĵo estas ekkantata la "Internacio" aŭ ia ajn alia revolucia kanto. Ĉiuj aŭskultantoj ekstaras kaj kun brilantaj okuloj kaj flama entuziasmo kunkantas. Mi certe kredas, ke ili ankaŭ k u n a g o s , kiam estos donita la ĝusta momento. Tiele devas esti! Ni, la revoluciema laboristaro kaj junularo, ni ne nur aranĝu festojn pro la festoj mem, tion povas fari la burĝoj. Niaj festoj ĉiam estu pecoj el nia vivo, travivataj kun la tuta sentema koro kaj animo! Niaj festoj ĉiam estu denove la pruvo, ke ni estas pretaj, renversi la nunan sistemon kaj starigi la novan, la socialistan soci-ordon!

Por tiu granda faro ni bezonas klerigatajn, preparatajn homojn, novajn homojn, — oni kvazaŭ povus diri! Homoj, kiuj ne seninterese pritraktas la vivon laboristan, homoj, kiuj observas la mondpolitikon kaj la ekonomiajn rilatojn inter la popoloj. Atingi tiun grandan celon, volas helpi la proletaj ludrondoj per siaj, al ĉiuj laboristoj facilkompreneblaj, ludado kaj prezentado. Kaj mi kredas, ke ili jam atingis multe, ke ili jam forigis eron da indiferenteco el la cerboj de l' laboristoj. Almenaŭ en pli grandaj urboj oni povas konstati tiun ĉi fakton, sed en multaj provincaj urboj kaj en multegaj vilaĝoj mankas ankoraŭ tio. Kvankam ne estas eble, fondi en ĉiu provinca urbo ludgrupon, do certe estas eble, aranĝi de tempo al tempo kulturvesperojn, kiujn povas organizi la proksimaj grandurbaj ludgrupoj.

Pro tio mi volas alvoki vin, Gek-doj de l' tuta mondo, fondu proletajn ludgrupojn, ĉie, kie vi povas! Kolektu la aktortalent-havajn membrojn el viaj lokaj grupoj kaj studadu prolet-tendencajn teatraĵojn! Kreu kulturvesperojn!

Arto estas batalilo! F. R.

EPIZODO

Grandega kafejo en la centro de la urbo, lumreklamo, kiu dolorigas la okulojn, malmultaj homoj rapidantaj pro malvarmo. Vento hurladas kaj neĝeroj ŝanceliĝas teren. Aŭtomobiloj alveturas kaj homoj bonvestitaj malaperas en kafejon.

Kaj jen kuras junulo, celanta al la pompa enirejo. Homo sen varma mantelo, sen ŝirmanta ĉapelo, pelata de vento kaj ĉasata de malvarmego. Kune kun neĝeroj puŝas lin la ventego tra la antaŭpordo. La junulo hezitas eniri, sed fine li trapasas la pordkurtenon. Bonodoron de kafo kaj fumon de luksaj cigaredoj li spiras, ondo da agrablega varmo ĉirkaŭflatas lian frostiĝintan korpon, degeligante la neĝerojn sur lia hararo.

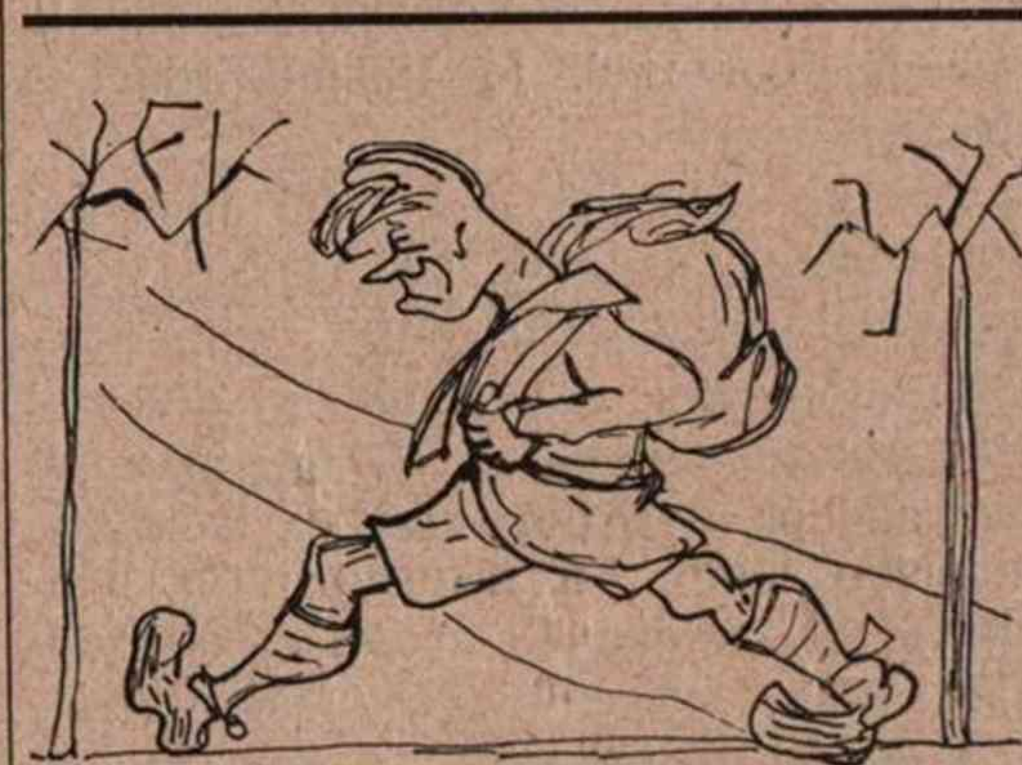
Neniu atentas la junulon. Timeme li prenas pakajeton kaŝitan sub lia vestaĵo da ŝilingoj bongustajn manĝaĵojn kaj elegantajn vestojn. Kun ĉiu paŝo la junulo pli malkuraĝas, ĝis li ree ekstaris ĉe la enirejo.

Kaj tiam la junulo foriris. Hezitante li forlasis la ejon, la belegan lumon, la bonodoron de l' kafo, la komfortan varmon. Eksteren! eksteren en la senkompatan, akre malvarman, nokton! Li ŝanceliĝas laŭlonge la muro ĝis ekster la radioj de l' pompa lumreklamo. Kaj tie li lacigite apogas sin je la muro. Liaj manoj kovras la okulojn kaj la junan korpon traskuas konvulsia ploregо: plej granda malespero de l' homa kreaĵo. Kaj malgranda pakaĵo, plej lasta espero de kreinta homo, falis teren en la neĝon.

Dume en la kafejo enue babilas kaj ludas la homoj kaj jazz-muzikaĉo trapenetras la aeron.

Sorto de unu homo? Ne! sorto nuntempa de milionoj da homoj, iri ĉe la malgrandan tavolon da riĉaj parazitoj, humile kaj malsate korpe kaj spirite, por sperti, kiel la ekspluatantoj babilas, ludas, enuas kaj... avaras.

Laŭ observo proprokula verkita de F r. H r o ŭ d a (12 964).

Mi devas nepre ĉeesti la Junularkunvenon ĉe la 9-a SAT-Kongreso

kaj iras al la plej proksima tablo. Laŭvizaĝe li estas inteligenta, sed stampita de malsato, mizero, suferoj. Ĉe la tablo la malriĉa gasto prezentas poŝtkartojn, belege manpentritajn, uzeblajn por naskiĝaj, nom- kaj aliaj festotagoj.

Sed la gesinjoroj ne volas esti ĝenataj kaj fortimigas per kolerema kapskuado la vendiston. Malamo ekbrilas en la okuloj de l' junulo, malamo de la malsatanta besto, kiu vidas alian beston manĝeganta.

Li iras de tablo al tablo kun peteganta esprimo sur sia osta vizaĝo. La noblaj sinjoroj kaj "moŝtaj" sinjorinoj ne atentas lin aŭ nur tiel kiel tedan muŝon. La sinjoroj ludas kartojn aŭ bilardon, trinkas multekostajn likvorojn, dum la sinjorinoj babilas, flirtas aŭ distrite trafoliumas ĵurnalojn; kaj inter ĉio bruege sonas la erotika muziko de l' "jazzbando".

Neniu el tiuj amuziĝantaj gesinjoroj havas 50 groŝojn ($ 0.07) por la malsata junulo, por aĉeti liajn penege pentritajn poŝtkartojn. Li devas ŝteliri de firiĉulo al firiĉulo, ĉiam ankoraŭ esperante je la granda miraklo, ke riĉulo elspezos 50 groŝojn por malriĉa proleto. Sed tian grandan sumon ne povas elspezi la noblaj gesinjoroj, kiuj aĉetas por centoj

Komunikoj, deziroj!

1. Nia fakkunsido ĉe la SAT-Kongreso okazos merkredon (7. 8.) vespere en la Popoldomo de Leipzig. Organizanto: Leipziga SAT-junularo. Adr.: K-do Rudi Hofmann, L e i p z i g N 22, Landsberger Str. 28/2, r. Ĉiu juna SAT-ano ĉeestonta la Kongreson, nepre devas partopreni en tiu kunveno!

2. En julio okazos en Wien, kiel konate, la kongreso de la Socialista Junulara Internacio. Ni havas sciigon, ke kelkiomo da SAT-anoj partoprenos en tiu kongreso. Prezentiĝu nepre senprokraste ĉe la Direkcio de SAT (pere de ni) partoprenonto, SAT-ano, kiu estas preta kaj kapabla, reprezenti nian Asocion.

3. La sola junulara rondo, pri kies bona funkciado ni estas informitaj, estas tiu el Leipzig; krome ni scias pri fondiĝo de junulara rondo en München. Aliaj ne skribas.

4. Tiu Paĝo aperas prokraste, ĉar ni ne ricevis materialon de kunlaborantoj. Ni atendas vian vigliĝon, verkadon de interesaj raportoj pri faktoj el junlaborista vivo. Nia Paĝo devas speguli vian vivon, vian laboron. Sekve...

La Sekci-gvidanto.

TRA ESPERANTIO

STENOGRAFIO KAJ ESPERANTO

La granda valoro de la stenografio estas jam ekster ĉia dubo. La stenografio ĉiam pli kaj pli penetras en la publikon kaj la tempo certe ne plu estas tro malproksima, kiam oni lernigos stenografion jam al infanoj en la lernejo. Oni celas, ke la stenografio aŭ mallongskribo same kiel la ordinara skribo aŭ longskribo fariĝu popolskribo. Tiu ĉi celado vere meritas la subtenon de ĉiu progresemulo.

La stenografio donas multajn avantaĝojn. Ne laste ankaŭ la laboristo, uzante la mallongskribon, multe profitas dum siaj liberhoroj. Ĉie la stenografio bone estas uzebla: hejme, se oni rapide volas noti aŭditajn aŭ legitajn vortojn aŭ se oni aŭskultas radioparoladon, ankaŭ se oni ĉeestas kunvenon aŭ publikan paroladon, la stenografio tre utilas; per ĝi oni sukcesas noti speciale interesajn partojn de la parolado. Neniu inteligenta laboristo daŭre malatentos la grandajn avantaĝojn, rezultantajn el la uzado de stenografio.

Kiel esperantisto oni ankaŭ sentos la deziron, lerni esp. stenografion por utiligi la vere grandajn avantaĝojn de mallongskribo ankaŭ je la mondlingva kampo. Kun la pli granda disvastiĝo de esp-o fakte kreskis la intereso por esp.-stenografio facile lernebla, skribebla kaj relegebla. La celo de tiuj ĉi linioj nun estas, helpi al ĉiuj interesiĝantoj pri esp.-stenografio en la elekto de la plej taŭga sistemo. Ĉar mi mem estas esp. stenografo, scipovanta kelkajn sistemojn, kaj ĉar mi depost jaroj atente observis ĉiujn publikaĵojn pri esp.-stenografio, mi konsideras min kapabla, doni sufiĉe objektivan kaj fidindan juĝon en tiu ĉi demando.

Esp. stenografio ekzistas jam depost multaj jaroj. Ĉiuj konataj stenografisistemoj kiel ekzemple Gabelsberger, Ŝtolce-Ŝraj[1], Ŝajthaŭer, Roller, Stenotaĥigrafio ktp. estas adaptitaj al esp-o. Ankaŭ la germana unueca sistemo estas jam adaptita al esp-o. Krom la adaptoj ekzistas ankoraŭ diversaj originale verkitaj sistemoj de esp. mallongskriboj. Ekzemple la sistemo "Ĉies" (Ĉies internacia esp.-stenografio) de s-ro Dyba, Berlin, la sistemo "Spe" (Stenografio por esp-istoj) de la nederlanda esp-isto Roubos. La esp-isto Sprotte antaŭ jaroj verkis stenografion por 5 eŭropaj kulturlingvoj kaj esp-o. "Aoro" nomiĝis lia sistemo. S-ro Sprotte intencis ellabori sian sistemon por ĉiuj lingvoj, sed mi nenion plu aŭdis kaj legis pri la afero, ŝajne li ne efektivigis sian planon.

Por la stenografie neinformita laborista esp-isto, interesiĝanta pri esp.-stenografio, ĝis antaŭ ne longe estis tre malfacile, elekti inter la ĉ. 20 jam ekzistantaj sistemoj la por li taŭgan esp.-mallongskribon. Sed en la lasta tempo la situacio grave ŝanĝiĝis favore al la laboristaro, depost kiam oni verkis ankaŭ por la sistemo "Arends" (ĝi estas speciale disvastigita inter la laboristaro) adapton al esp-o kaj depost kiam Kunovski ellaboris kaj publikigis sian "Internacional - stenografion"[1]. Ambaŭ sistemoj, "Arends" kaj "Internacional-stenografio" estas simplaj kaj facile lerneblaj; pro tio ili speciale taŭgas por la laboristaro. Sed elektante inter la du sistemoj mi preferas la "Internacional-stenografion" de Kunovski pro ĝia internacia karaktero. La "Internacional-stenografio" havas signojn uzeblaj sen aliigo en ĉiuj lingvoj, dum la aliaj stenografi-sistemoj pli aŭ malpli ne evitigas tion. Kiu lernis la "Internacional-stenografion", ne nur scipovas stenografii en esp-o, sed ankaŭ en sia gepatra lingvo aŭ en alia lingvo, konata al li. Ĝis nun estas ellaboritaj gvidiloj por "Internacional-stenografio" en 22 lingvoj.

Kunovski estis la unua, kiu verkis tutmondan stenografion. Antaŭe tia sistemo tute mankis. Speciale ni laboristaj esp-istoj ĝoju pri la fakto, ke tiu ĉi manko nun estas forigata; ĝuste ni bezonas stenografion lerneblan kaj uzeblan en ĉiuj lingvo-regionoj sen grandaj malfaciloj.

Ankaŭ pro miaj propraj spertoj mi tre rekomendas al la laborista esp-isto lerni la "Internacional-stenografion", kiu kvazaŭ estas la logika kompletigo de esp-o; unu apartenas al la alia. Mi estas konvinkita, ke tiu ĉi sistemo pro sia simpleco kaj taŭgeco sukcese penetros en ĉiujn landojn. Tiu ĉi konvinko ankaŭ instigis min, gvidi en la loka laborista grupo kurson en la "Internacional-stenografio". Mi esperas, ke ankaŭ en aliaj grupoj ĉiulandaj tiaj kursoj kiel eble plej multnombraj estos gvidataj. Esperanto - stenografikurso donas al siaj partoprenantoj ĉiurilatajn avantaĝojn. Oni samtempe plibonigas kaj pliprofundigas la lingvan scion, kaj la tempon, kiun oni oferas por lerni stenografion, oni baldaŭ regajnos centoble. La kunvenoj kaj kongresoj internaciaj, dum kiuj esp-o estas uzata, konstante plimultiĝas. Per tio ankaŭ pligrandiĝas la okazoj, utile praktiki sian scion en la esp.-stenografio. Ni havas tro malmulte da esp. stenografoj kaj jam urĝas, ke tiu manko, precipe sentebla en niaj vicoj, baldaŭ estu forigata. Perfekta esp-isto nepre devas scipovi esp.-stenografion!

L. Speth, München.

[1] Germane: Stolze-Schrey, Scheithauer.

[1] Ni kelkfoje atentigis pri tiu sistemo en "S-ulo", ekz. en n-o 215. — Red.

AL ĈIUJ PERANTOJ

KAJ AKTIVAJ MEMBROJ DE SAT!

Fine de aprilo estis sendataj al vi la voĉdoniloj por la ĜENERALA BALOTADO nun okazanta. La templimo por resendo finiĝas je 15. junio por la eŭropaj horzonoj, je 15. julio por la ceteraj.

Por ke la baloto estu plej efika kaj signifoplena, necesas, ke laŭeble ĈIUJ aktivaj K-doj partoprenu!

La Perantoj devas en la diversaj SAT-rondoj atentigi pri la balotado kaj helpi al la K-doj klarigante la elektmanieron kaj instigante ilin al la plenumo. La plenigitan voĉdonilon resendu kiel simplan presaĵon al la ADMINISTREJO en LEIPZIG.

Faru vian devon! Estu konsciaj SAT-anoj!

Direkcio de SAT.

9-a Kongreso de SAT

en Leipzig (Germ.) 4.—10. aŭg. 1929

8-a Komuniko

Ĉiu SAT-ano nepre ankaŭ aliĝu la SAT-Kongreson. Konsideru, ke multaj kotizoj donos grandan sumon je dispono de la K. K., kiu siavice nur en tia kondiĉo kapablos aranĝi la Kongreson plej efike en tutmonda skalo. Ĉiu kongresaliĝinto krome ricevos senpage programlibron k insignon de la kongreso, kiuj certe estos historiaj valoroj por ĉiuj (Gek-doj aliĝintaj, sed malhelpataj partopreni la Kongreson, ricevos tuj post finiĝo de la Kongreso ambaŭ objektojn per poŝto).

Propagandu por la Kongreso! Propagandaĵoj kostas: folio da sigelmarkoj 0.50 mk. g.; Kongresafiŝoj — 6 ekz. 0.50 mk. g., 14 ekz.

1.— mk. g.; ilustritaj poŝtkartoj — 6 ekz. 0.50 mk. g., 14 ekz. 1.— mk. g.; leterfolioj kun kovertoj — 15 ekz. 0.50 mk. g.

Mendojn k aliĝilojn sendu al K-do W. Kampfrad, Löbauer Str. 35, Leipzig N 24 (Germanio). Mendoj nur estas plenumataj, aliĝoj nur anoncataj en "S-ulo", kiam koncernaj sumoj alvenis.

Monon por propagandaĵoj k aliĝo sendu per adm. aŭ poŝtĉeka konto de SAT — monbiletojn sendu senpere al K-do W. Kampfrad. Germanianoj nepre uzu poŝtĉekon: W. Kampfrad, poŝtĉeka konto 13 527, Leipzig.

Loĝejoj en Leipzig dum la daŭro de la Kongreso estos senpagaj, sed nur por SAT-membroj k iliaj familianoj. Ne-SAT-anoj do samtempe kun kongresaliĝilo plenumu k sendu sian aliĝilon al la SAT-organizo.

Pasportoj estas necesaj por ĉiuj negermanianoj. Por jenaj landoj eksterlanda pasporto sen germana vizo sufiĉas: Aŭstrio, Britio kun Irlando, Ĉeĥoslovakio, Dancigo, Danio, Finlando, Hispanio, Islando, Italio, Jugoslavio, Latvio, Liĥtenŝtajn, Luksemburgo, Nederlando, Norvegio, Portugalio, Svedio, Svisio.

Germana vizo estas bezonata en la pasporto de jenaj landoj k kostas: Belgio 5.— mk. g., Bulgario 5.— mk. g., Estonio 5.— mk. g., Francio 0.50 mk. g., Grekio 2.— mk. g., Hungario 2.— mk. g., Litovio 5.— mk. g., Polio 10.— orfrankoj, Rumanio 10.50 mk. g., Sovetio 4.— mk. g., Turkio 5.— mk. g. Tiuj prezoj estas nur la duono de l' ĝeneralaj prezoj, kiuj estas garantiataj nur, se vi montros vian kongreskarton al germana ambasadoro (do ne forgesu prezenti ĝin, ĉar aliokaze vi devus pagi duoblan sumon por la vizo).

Sovetianoj neniel povos ŝanĝi sian monon en Germanio. Nepre ŝanĝu sufiĉe da mono aŭ ĉe ŝtata banko aŭ almenaŭ ĉe la sovetia limo antaŭ forlaso de la lando. Prefere ordigu la monan aferon tuj post ricevo de via pasporto. Pro pasporto interrilatu, se necesas, kun la CK de SEU.

Karavano el Leningrad. Por komuna veturado de Leningrad al Leipzig en Leningrad estas elektita karavankomisiono, konsistanta el K-doj Urban, Tilin k K-dino Bogatireva. Pro detaloj tuj interrilatu kun tiu komisiono laŭ poŝtkesto 305, Leningrad (Kongreskaravano al Esperanto-Kongreso en Leipzig).

Postkongresaj ekskursoj. K-do Köckeritz-Dresden (organizanto de postkongresa ekskurso en "Saksan Svision") sciigas: Tranoktado en Dresden (10. ĝis 11. 8.) estos senpaga. La 11-an veturo ev. per aŭtobuso al la "Bastei" (Bastaj), tranoktado senpaga en Sebnitz (Sebnic). Reveturo al Dresden sur rivero Elbe ev. per vaporŝipo por tiel ĝui la ĉarmon de la "Saksa Svisio". Pro kolektado de sufiĉe da senpagaj loĝejoj tuja anoncado ĉe K-do Köckeritz estas nepre necesa. (Pro antaŭkongresaj renkontiĝoj k postkongresaj ekskursoj vidu specialan Komunikon).

Laborplano dum la Kongreso aperos en sekv. n-o de "S-ulo". Do nepre atentu k legu ĝin.

Ekspozicio. Komune kun lab. sportuloj, liberpensuloj, foto- k radio-amatoroj ni aranĝos dum la kongreso grandiozan ekspozicion. Sed ni ankoraŭ bezonas ioman materialon, por povi almenaŭ konkuri kun la antaŭnomitaj organizoj. Sendu taŭgan ekspoz-materialon laŭ adreso: F. Emmrich, Fichtestr. 102, IV, Leipzig S 3, Germ. Legu la alvokon en n-o 240 de "S-ulo" k agu laŭ ĝi.

Informpetojn adresu al: K-do F. C. Richter, Lochmannstr. 2/3, Leipzig O 27, Germ.

Atentu k legu sekvantajn Komunikojn de la K. K.!

ANTAŬKONGRESAJ RENKONTIĜOJ

Senprokraste anoncu vian alventempon ĉe unu el la subaj organizantoj, por ke li kapablu zorgi pri laŭeble senpagaj loĝejoj. Ĉiu kongresonto karavane venu al Leipzig, ĉar tiel li ĝuos favoran veturprezon.

Breslau (por orientaj k sudaj regionoj). Organizanto: Willy Thielking, Vorwerkstr. 62, Breslau. Forveturo al Leipzig: dimanĉon je 6.04-a horo. Alveno en Leipzig: dimanĉon je 12.31-a h. Veturprezo: 14.70 mk. g. (rabatita je societa veturo).

Düsseldorf (por okcidentaj k nordokcidentaj regionoj). Organizanto: Georg Buna, Gerresheimer Str. 20, Düsseldorf. Forveturo al Leipzig: sabaton je 22.18-a horo. Alveno en Leipzig: dimanĉon je 8.50-a h. Veturprezo: 18.50 mk. g. (rabatita je societa veturo).

Regensburg (por sudaj k sudorientaj regionoj). Organizanto: Johann Alzinger, Hauptstr. 16/2, Regensburg-Stadtamhof. Forveturo al Leipzig: sabaton je 9.39-a h. Alveno en Leipzig: sabaton je 15.55-a h. Veturprezo: 14.10 mk. g. (rabatita je societa veturo).

Rostock (por nordaj k nordorientaj regionoj). Organizanto: Rudi Graetz, Waldemarstr. 17, Rostock. Forveturo al Leipzig: sabaton je 21.34-a h. Alveno en Leipzig: dimanĉon je 8.45-a h. Veturprezo: 9.50 mk. g. (rabatita je societa veturo).

POSTKONGRESAJ EKSKURSOJ

La organizantoj plendas, ke ĝis nun neniu anoncis sin. Faciligu al tiuj K-doj la laboron, ĉar nur tiel eblas, profite por ĉiuj Gek-doj aranĝi la ekskursojn k zorgi pri laŭeble senpagaj loĝejoj.

"Saksa Svisio" (Sächsische Schweiz). Organizanto: Paul Köckeritz, Tharandter Str. 6, Dresden-A. 28. Forveturo de Leipzig: vendredon je 14.10-a h. Alveno en Dresden: vendredon je 16.10-a h. Veturprezo: 4.90 mk. g. (rabatita je societa veturo). Renkontiĝo: je 13.30-a h. en ĉefstacidomo de Leipzig.

Saksa metalmontaro (Sächs. Erzgebirge). Organizanto: Willy Richter, Innere Bergstr. 8, Thalheim en Erzgeb. Forveturo de Leipzig: vendredon je 14.29-a h. Alveno en Thalheim: vendredon je 19.15-a h. Veturprezo: 3.10 mk. g. (rabatita je societa veturo). Renkontiĝo: je 13.45-a h. en ĉefstacidomo de Leipzig.

Mezgermania industriregiono (Mitteldeutsches Industriegebiet). Organizanto: Otto Schiepe, Talstr. 12, Ammendorf ap. Halle. Forveturo de Leipzig: vendredon je 14.40-a h. Alveno en Halle: vendredon je 15.35-a h. (tie tranoktado). Veturprezo: 1.15 mk. g. (rabatita je societa veturo). Renkontiĝo: je 14-a h. en ĉefstacidomo de Leipzig.

---

9. listo de aliĝintoj

370	Ludwig Puff, Frankfurt, Germ.	320
371	Paul Neubert, Rödlitz, Germ.	7 978
372	Dorothy E. Luker, Wolverhampton, Anglio	8 502
373	P. Gottgetreu, Hannover, Germ.	52
374	Elias Asch, Ilmenau, Germ. . .	10 272
375	Fritz Soldanski, Katernberg, Germanio	9 188
376	Gustav Hennig, Dresden, Germ.	10 350
377	K-dino Hennig, Dresden, Germ.	13 428
378	Fred Grydzan, Welland, Anglio	13 341
379	E. Adamson, Göteborg, Svedio	902
380	Elma Adamson, Göteborg . .	9 966
381	O. Lindholm, Stockholm, Svedio	10 011
382	A. Sheldon, Manchester, Anglio	4 301
383	Grace Huggins, Peterborough, Anglio	8 215
384	James Bayliss, Peterborough .	13 409
385	Robert Hall, Peterborough . .	7 145
386	Charles Veness, Ilford, Anglio	2 052
387	J. H. Warrink, Enschede, Nederl.	1 939
388	Jaap Leeuw, Enschede . . .	13 412
389	Jan Pieperiet, Enschede . . .	1 940
390	Josef Gold, Riga, Latvio . .	390
391	Filipp Viŝnjakov, Novosibirsk, Sovetio	6 532
392	Mikaelo Antipov, Novorossijsk, Sovetio	8 245
393	Ania Jaraslavceva, Novorossijsk	14 627
394	Aleks. Kutova, Novorossijsk . .	14 628
395	Vlad. Bogdanoviĉ-Minsk, Sov.	7 711
396	Voldemaro Klimkoviĉ, Moskvo	14 248
397	Dmitrio Rohlow, Moskvo . . .	12 118
398	Aleksandra Merŝĉikow, Moskvo	12 119
399	Irme Földi, Leningrad . . .	7 579
400	Aleksandra Bogatyreva, Leningrad	5 616
401	Josef Coignard, Versailles . .	9 763
402	Frieda Fritzsche, Rödlitz, Germ.	14 007
403	Max Werlick, Rödlitz	14 008
404	Werner Stöckhardt, Hohndorf, Germanio	8 696
405	Rut Harnell, Nynäshamn, Svedio	14 516

Donacoj

Gottgetreu (Hannover) 1.— mk. g.; Werlick (Rödlitz) 2.— mk. g.

LA 8-a PLENKUNVENO DE ALLE

okazis dum Pasko (la 30. III. k 1. IV. 1929) en Wien en la laborista hejmo de la X-a distrikto. La prezidanto K-do Otto Simon malfermis la kunsidon k salutis precipe la gastojn K-don H a l k a kiel delegiton de la hungaraj Gek-doj, K-don D e u b l e r por LEA k K-don M a h l e r por SAT, plue la delegitojn de la socialdem. partio aŭstria, de la laborista ĉambro en Wien, de ASKÖ (sportistoj), de la Radio-ligo laborista k de diversaj sindkatoj.

Laŭ la raporto de la sekretario, K-do H a a g e n, ALLE konsistas nun el 57 grupoj kun sume 1382 anoj (el ili 44 estas izolaj). El ili 20 grupoj estas en Wien kun 584 anoj, la aliaj en la provincoj. Lastjare 13 grupoj estis novefonditaj, la anaro plialtiĝis je 277. Plie estis 59 kursoj kun 1176 partoprenantoj post arANĝo de varbsemajno en aŭtuno. La librošpar-sistemo enspezigis 930 ŝilingojn. La librovendejo vendis librojn je sumo de Ŝ. 5614.86.

K-do K l a t i l raportis pri redakcio k administracio de "La Socialisto", ke pasintjare estas eldonitaj 18 000 ekzempleroj. — La "Letera kurso" bone sukcesas.

Pri la gazetservo raportis K-do G r i m m e. Ĝis nun tiu servo de la Ligo uzis precipe la servojn de SAT k LEA por la naciaj gazetoj. Statistiko ĝis nun ne estis ebla, sed de nun la gazetservo estas reorganizota.

Pri la punkto "kunfandiĝo de ALLE k LEA" unue parolas K-do D e u b l e r, poste K-do Rasztoczky (Wien). K-do Deubler parolis por la kunfandiĝo, ĉar estas mirinde, ke internacia, mondlingva movado eĉ en unu lingva regiono havas du apartajn organizojn. La kunfandiĝo pliigus multe la fortojn k laborkapablojn, nure politikaj kaŭzoj ne devus malhelpi. K-do Rasztoczky poste pripensigis, ke krom flankaj kaŭzoj de necesiĝonta plialtigo de la kotizoj k plejgrandparta germanlingveco de "AE"¹, la politikaj momentoj estas plej gravaj, kiuj malhelpas tujan kuniĝon. ALLE nun tute estas en la kadro de la partio socialdem-a k bezonas ties konfidon k subtenon. Tio estus komplikata per tuja kunfandiĝo kun LEA. Pro tio li proponis jenan rezolucion:

"La nuna momento ankoraŭ ne taŭgas por la efektiva kunfandiĝo de ambaŭ organizoj. Tamen ni deziras pli intiman kunlaboron kun LEA k ripetas nian malnovan proponon, starigi komitaton, konstantan, komunan por komunaj aferoj, kiu, se la tempo estas matura al tio, prezentu denove projekton de kunfandiĝo", kiu post debato estis akceptata kun 166 kontraŭ 13 voĉoj (kiuj estis por tuja kunfandiĝo).

K-do J e i t l e r priparolis imprese la temon "Esp-o k la junularo". Li atentigis pri la internacia kongreso de la junularo socialista en Wien dum la 14. ĝis 16. julio ĉi jare, kiam estos kampo por varbi por niaj ideoj. Jena de K-do Jeitler proponita rezolucio ĉiuvoĉe estis akceptata:

"La Liga plenkunveno ekkonante la neceson gvidi la proletan junularon en niajn vicojn k ekipi ĝin per esp-o, komisias la ligestraron fari la necesajn paŝojn, por ke la porinfanaj kaj junularaj organizoj (infanamikoj, ruĝaj falkoj k socialista junularo) aranĝu esp. kursojn k esploru la eblecon fondi junulargrupojn de ALLE.

¹ "Der Arbeiter-Esperantist", organo de LEA por germanl. regionoj.

La Liga Plenkunveno rekomendas al la grupoj, direkti sian atenton al la junularo de sia distrikto k aranĝi konvenajn entreprenojn por ĝi.

Ĝi ankaŭ atendas, ke la nove fondita instruista fako disponigu siajn fortojn por la solvo de tiu grava problemo."

Pri la interrilatoj inter ALLE k SAT parolis K-do K l a t i l. Li skizis la internaciajn organizformojn de la laborista esp.-movado k kritikis la duoblecon de ĝi, per kio la movado nur estas malhelpata. Ekzistas landorganizoj k krome SAT, internacia organizo sur la bazo de individua membreco. Ŝajnas necesa tuta reorganizado de la internaciaj organizformoj, kio estus profito por la tuta movado. Bedaŭrinde estas, ke SAT ĝis nun tute kontraŭis aŭ neis la proponojn de ALLE. Tamen ALLE, ekkonante la neceson kunlabori sur la internacia kampo, akceptu la Konvencion de Göteborg k sur tiu bazo plue agitu por siaj ideoj. Post interesa disputo estis akceptata la de K-do Klatil proponita rezolucio (kontraŭ 3 voĉoj):

"La 8-a plenkunveno de ALLE ne konsentas pri la nuna organizformo de la internacia laborista esp. movado k refoje konstatas ĉiujn ĝiajn mankojn. Sed pro eminenta intereso de ALLE pri la evoluo de la internacia esp. movado proleta la 8-a plenkunveno decidas kunlaboron kun SAT en la senco de la Göteborga Konvencio, inter SAT k LEA-oj k aliĝas al tiu. Tamen ĝi en kadro de SAT daŭrigos la batalon por pli taŭga organizformo de la internacia laborista esp. movado."

Post novelekto de la estraro, k post decido pri la prezentitaj proponoj, la kunveno per la kanto de la "Internacio" estis fermata.

Gazetservo de Aŭstria Laborista Ligo Esperantista.

Proponoj al la 9-a Kongreso

(Daŭrigo)

4.

E s p e r a n t o - S e r v o d e S A T depost 1-a de oktobro estu reorganizota jenmaniere: La raportoj ĝis nun multobligite dissenditaj de Esperanto-Servo aperu ĉiusemajne en la oficiala organo de SAT "Sennaciulo" sur 1—2 paĝoj. En ĉiu loko la SAT-rondo elektos K-d(in)on prilaborontan la aferojn de Esperanto-Servo (traduko, multobligado k liverado de tradukaĵoj al gazetoj k ĵurnaloj de sia loko aŭ regiono; sendado de raportoj al la Centrejo de Esperanto-Servo k konstanta interrilato kun tiu instanco de SAT).

Motivigo: La raportoj de Esperanto-Servo dissenditaj ankaŭ estas legindaj por ĉiuj SAT-anoj. Se aperos speciala paĝo de ES en "S-ulo", samtempe tio estos instigo al ĉiuj SAT-rondoj, organizi la fakon Esperanto-Servo en sia loko aŭ regiono k konstante kontroli tiun aparaton. Diversaj malhelpoj en dissendo de Esperanto-Servo, precipe en lasta tempo, ankaŭ malaperus per reorganizo de Esperanto-Servo laŭ skemo proponita. Esperanto-Servo de SAT komencis sian laboron sufiĉe primitive, sed iom post iom ĝi evoluis, k nun ĝia reorganizado estas respondebla k signifas samtempe pluan paŝon antaŭen.

(715)

Akademio k Lingva Komitato

Rezultoj de la diversaj balotoj

(Majo 1929)

I. Elektoj en la L i n g v a n K o m i t a t o n

Estas elektitaj: — s-roj B a i l e y (T.G.): 98 voĉoj; G ö h l, 96; H o h l o v: 95; Mazzolini, Privat, Galo Sebert: 94; N e k r a s o v: 93; S p i r i d o v i ĉ: 92; Simon: 90; E s s e l i n, Stojan: 89; Kühnl, Shafer (Fino): 88; Villanueva: 87; R u b l e v: 85; D e m i d j u k: 84. La o k nomoj substrekitaj estas tiuj de la novaj membroj.

II. Elektoj en la A k a d e m i o n

Estas elektitaj: — s-roj Baghy: 74 voĉoj; Setälä: 61; Stamatiadis: 57.

III. Pri la K v a r a A l d o n o:

Aprobis ĝin: 83. — Malaprobis: 24. — Ne voĉdonis: 6.

Kelkaj L. K.-anoj sendis rimarkojn, kiujn ekzamenos tre atente k zorge konsideros Prof. Grosjean-Maupin, Direktoro de la Sekcio "Komuna Vortaro". La A l d o n o aperos en junio/julio 1929.

IV. Pri la p r e f i k s o: "MIS-"

Ĝia signifo estas s e v e r e l i m i g i t a al la senco: e r a r -, m a l ĝ u s t -, m a l b o n -.

Aprobis la oficialigon: 72. — Malaprobis ĝin: 39. — Ne montris sian opinion: 2. Sekve, la prefikso: mis-fariĝas de nun oficiala laŭ la supremontrita senco.

Atestantoj: R. de Lajarte — M. Arger La Prezidanto, Th. Cart.

AERA PROPAGANDILO

Verŝajne multaj SAT-anoj scias, ke en Leningrado Radio-stacio disaŭdigas esp-e. Sed kiel malbone fartas Leningrada esp. radio-sekcio, kiam pene disaŭdigante ĝi ricevas monate unu-du poŝtkartojn el aliaj landoj pri nia disaŭdigo. Ĉu ni legas tra la tuta mondo por fermitaj akceptiloj? Ĉu neniu akceptas nian vendredan disaŭdigon? Nun ni staras antaŭ grava demando — ĉu ne vane ni organizis la aferon. 3-an de majo estis plenumata speciala radio-spektaklopoemo "Majaj standardoj". Por ĝi estis speciale verkita muziko. La poemo estis versigita en la traduko. 1-an de majo ni ankaŭ disaŭdigis pri manifestacioj en Leningrado kaj Moskvo. Diversmaniere ni propagandas ĉe la stacio. Sed bonajn kaj gravajn montrilojn de la rezulto ni havas malofte. Nun la stacio tre interesiĝas, ĉu estas organizita kolektiva aŭskultado de l' disaŭdigoj kaj kiom da personoj en diversaj landoj priservas nia stacio.

Ni petegas la SAT-anojn ĉiuvendrede aŭskulti Leningradan stacion kun milmetra ondlongo! Adreso: Leningrado, Radio-Centro. Je la 23.30 h. Aŭskultu! Organizu kolektivan aŭskultadon ĉirkaŭ akceptilo! Skribu, skribigu, pri aŭdebleco, starigo de spektakloj; skribu viajn rimarkojn, sugestojn, kiom da gelaboruloj aŭskultas nin. Viaj leteroj estas niaj batalilој, kiuj donas al ni la eblon konstante daŭrigi la disaŭdigojn. Aŭskultu, agadu, partoprenu por utilo de nia komuna afero nian aeran interligon!

P. Tilin (9310)

En kelkaj vortoj . . .

Tutmonda Ligo por Seksaj Reformoj (W. L. S. R.)

De la 9-a ĝis 13-a de septembro 1929 en Londono okazos la tria mondkongreso por seksaj reformoj. Same kiel je la kongreso en Kopenhago 1928 esp-o estas oficiala kongreslingvo kune kun angla, germana k franca.

Informojn donas: D-ro Norman Haire, London W 1, Harley Street 127, aŭ d-ro Leunbach, Kopenhago, Stockholmsgade 39.

Nova adreso de hungara LEA

La Hungaria Esp. Societo Laborista (HESL) sciigas, ke ĝia centra oficejo, librovendejo k ĉiuj centraj organoj de la societo, la redakcio de "Antaŭen", forlasis sian malnovan ejon en "Jozsef körut" k havas nun jenan adreson: Budapest VIII, Muzeum-körut 10. II. 12.

Plendo

K-do Dajber, Orel (USSR), plendas, ke ne respondis al li K-doj Epifanovich, New York (anonco en n-o 221), R. Callery, Glasgovo (anonco en n-o 179) k Fr. Reingruber, Montreal (anonco en n-o 198). Leteroj de nia grupo estis skribataj je 15. marto.

TRA LA MOVADO
(Kroniko)

HUNGARIO. La jara raporto de HESL (hungarl. LEA) montras, ke en 1928 la movado restis ĝenerale en la sama loko, kiel en antaŭa jaro. Precipe en la provinco pro konstantaj policaj persekutoj la aktivaj K-doj forlasis la movadon k perdiĝis kelkaj provincaj grupoj. La sindikatoj en Budapest bedaŭrinde traktas mallarĝspirite nian movadon k donas siajn ejojn nur por kursoj, en kiuj partoprenas iliaj propraj sindikatanoj. 31. 12. 28 la membrostato estis surpapere: 843 aktivaj, 453 subtenantaj, sume 1296 membroj. 1. 4. 29 la stato estis: 872 aktivaj m., inter ili 148 virinoj. La plej grandan elcenton prezentas la ferlaboristoj (212), sekvas la lignajistoj (78), komizoj (61), konstrulaboristoj (48) ktp. Okazis dum 1928 86 komenc. kursoj, 16 progres., nombro suma da kursanoj estis 1557. En la komenc. kursoj restis 25% da kursanoj. En la gazetaro aperis sufiĉe granda kvanto da pri- k peresp-aj artik. (pli ol en antaŭaj jaroj). Propagando inter naturamikoj vigla k sukcesplena. Okazis 4 ekspozicioj kun 2400 rigardintoj k en unua kvaronjaro 1929 same 4 kun ĉ. 1200 rigardintoj. (Laŭ "Antaŭen".) — **SOVETIO.** La eldonata en Dnepropetrovsk gazeto "Majbutnja Zmina", kiu estas la organo de junkom. de plej gravaj industriaj distriktoj (Dnepropetrovski, Krivoj Rog k Melitopol-distriktoj), enhavas ĉiumonate specialan por esp-istoj, paĝon "Landoj kie ankoraŭ regas la kapitalo". Nur pro teknikaj cirkonstancoj tiu gazeto ne jam presas esp. lecionojn. SAT-anoj penu k postulu de viaj lokaj gazetoj fari la samon. Ni almilitu la gazetojn! (10 262).

MEMORNOTO

Represis el "S-ulo":

Arbeiter-Ztg., Frankf., 15. 4., Opel k Ĝeneral-Motors; Neue Ztg., München, Nordbayr. Ztg., Nürnbg., 18. 4., superstiĉoj en Ukrainio; I. H. F.'s Manadsblad, Linköping, majo, pri alkoholmalpermeso en Usono (230); L'Etincelle, Bruselo, majo, kiel riĉaj estas la usonaj lab. (237); La Lutte Sociale, Alĝero, 25. 4., Nia infankolonio (231).

Priesper. artik. k notojn enhavis:

Travail, Lyon, 4. 5.; Accion Cooperatista, Barcelona, 3. 5.; Volkszt g., Mainz, 5. 4. (distr. Konfer.); Arb.-Ztg., Frankfurt, 15. 4.; L'Employé, Bruselo, 1. 5.; I. T. F.-Bulteno, Amsterd., 15. 4. (aperigis bildon de Hagaj esp. tramistoj).

Pri la 9-a SAT-Kongreso presis:

Arb.-Ztg., Frankfurt, 30. 4.; Der Republikaner, Mulhouse, 3. 5.; Signalen, Stokh., 2. 5.

Peresper. materialon aperigis:

Travail, Lyon, 4. 5.; Krasnij Tid, Ivanovo-Voznesensk, majo; Arbeiter-Ztg., Frankf., 30. 4. (virina ald.); Neue Ztg., München, Nordbayr. Volksztg., Nürnbg., 9. 4., 12. 4., 18. 4., 30. 4.; Le Réveil Ouvrier, Nancy, 27. 4., 1. 5.

Ni memorigas, ke pruv-ekzempleroj de gazetoj, enpresintaj artik. k notojn, devas esti sendataj al la adreso de l' Redaktejo (ne al la Administrejo)!

Kutimiĝu al regula legado de esperantaj tekstoj abonante la semajnan gazeton SENNACIULO!

ATENTU! Nia klubo "La internacia volo" aranĝos **INTERNACIAN LETERVESPERON** la 4-an de julio 1929. Skribu amase, ĉar niaj anoj deziras multajn leterojn. Ĉiu letero estos respondita. Skribu nur al nia Prezidanto K-do B. E. Andersson, Kratsboda 36, Mariehäll, **Sundbyberg** (Svedio).

Gemoskvanoj, atentu!
Gek-doj Ponjatovski, Tarnopolski, Kotjelnikov, Ŝeradski, Nadimaŝin, Speranskaja k Beseda, ĉiuj sendis leterojn al K-do Mark Starr, Londona adreso, sed li studas k instruas nun tie-ĉi en Usono k ne trovas tempon respondi. Tial li transdonis la leterojn al la loka SAT-rondo, kiu jus troviĝas en stato de reorganizado. Tuj post refirmiĝo nia Labeska Fakanaro respondos, anstataŭ pri Anglio, pri Usono. Vi certe ne koleretos pri la antstataŭigo, ĉu ne...! — **Theodore Weder, 24—29 Merchant Str., Astoria, L. I. (Usono).**

27 geknaboj
13—14-jaraj, de infana kolonio dez. koresp. kĉl, L, PK, PI. Adr.: K-dino **O. Dodonova, Nikopol, Loŝkarivska detkolonio, Ukrainio, USRR.**

INVITO

La LEA-grupo en Lunzenau invitas la Gek-dojn el ĉ. landoj al sia urbo por interesa

postkongresa ekskurso.

Lunzenau kaj ĉirkaŭajo estas tre belega, aperos aparta artikolo en "S-ulo". Aliĝu amase! — Informojn petu de K-do Fritz Kramer, Altenburger Str. 93, **Lunzenau i. Sa.**

ATENTU, PARDONON! Ne eblas al mi al ĉiuj gekorespondantoj respondi tuj, ĉar mi dronis en abunda amaso da korespondaĵoj. Sed ĉiu ankoraŭ ricevos respondon de K-dino E. Streler, **Petersdorf** i. Rsgeb.

GELERNANTOJ
de la 12-a—16-a jaraĝo serĉas kolektivan k individuan korespondadon kun gelernantoj k junpionieroj pri socia vivo, lernejo ktp. Sendu materialon por IRH(MOPR)-anguleto de la lernejo. Resp. garantiata. SAT-peranto 641. Adr.: 7-a Sov. ŝkola im. P. A. Kropotkina, Ostrojnaja pl. **Nijni-Novgorod.**

NIA POŜTO

10 662. — Vi perdis vian tempon, interrilatante kun fantaziulo k se ni enmetus vian artikolon, ni emigus aliajn K-dojn ankaŭ perdi tempon k elspezi por fantaziaĵo. "H. de E." faris al vi malbonan servon, k ni ne volas imiti ĝin. Ni resendos al vi la fantaziaĵojn, se vi sendos respond-kuponon. La kaso de SAT ne permesas elspezi por tiaj aferoj. — Vian tradukon ni uzos, se okaze mankas al ni originaloj. — E. L.

Leo. — Kun granda intereso ni legis vian artikolon; ni tamen ne enmetos ĝin k supozas, ke vi mem bone komprenos la kialon. — E. L.

3789. — Laŭ niaj informoj tiu eldonaĵo ne plu estas havebla. Vian proponon ni konsideros.

7537. — Aperiginte vian rap. en n-o 237, ni ne povas duan fojon enmeti similan alvokon. En Kongr. Kom. n-o 8 vi cetere trovas denovan atentigon.

13 397. — Ni ne povas enmeti; ja niaj legantoj jam delonge estas konvinkitaj pri la utilo de esp-o!

13 286. — SAT-leterpaperon vi mendu ĉe nia Administrejo. — Red.

Ĉertovskoj (Arĥangelsk). — Paketo de kovertoj revenis.

14 543. — La sekvanta jarlibro aperos nur en dec. Adm.

K * O * R * E * S * P * O * N * D * A * D * O

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0,50 mk. g., ĉiu plia linio la samon. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago.
L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, kĉl. = kun ĉiuj landoj, esp-aĵo = esperantaĵo.
Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

ESTONIO

K-dino A. Saar (18 j.), Pargi str. 7, Valga, dez. koresp. kun la tutmonda gejunularo nur en germana aŭ angla lingvo pri vivo, kutimoj, moroj ktp., L, PI, PM, bfl.

GERMANIO

K-do M. Schade, Gabelsbergerstr. 157, K., Strehla a. E., dez. koresp. kĉl. pri kom-ismo k kom-opozicio, interŝ. PM.

K-do Reinh. Puhahn, Prenzlauer Allee 221, Berlin NO 55, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK.

K-do A. Breuer (13 509), Oberstr. 29, Radeberg i. Sa., dez. koresp. kĉl., PI, bfl. Nepre resp.

K-do Paŭlo Treske, Strehlener Str. 21, Schweidnitz i. Schles., dez. koresp. kun sportuloj, PI, bfl.

K-do Gerhardt Bachmann, Fockendorf b. Altbg. (Turingio), dez. koresp. kĉl., pri ĉ. temoj el la lab. vivo.

Gek-doj, atentu! — Ni inaŭguras nian memkonstruitan gimnastikdomon laboristan la 7-an de junio. Ni atendas multnombrajn gratulojn ĉiuformajn el la tuta mondo. Adr.: K-do K. Knöfel, Weissig-Freital i. Sa.

K-do W. Bierbaum, Robert-Straube-Hof, Grenzgraben 59, I, Chemnitz, interŝ. belajn bildkartojn kĉl.

K-do Johannes Wettig, Auergasse 4, Regensburg, dez. koresp. kĉl., L, PI, bfl. Resp. garantiata. Adr. skribu legeble.

K-do Gerhard Richter, Promenadenweg 28, Sebnitz i. Sa., dez. koresp. kĉl., pri ĉ. temoj.

K-do Richard Pförtner, Petzoldstr. 11, Sebnitz i. Sa., dez. koresp. kun sinceraj politikuloj pri komunismo, anarkismo, individualismo k fiziokratio.

— 8 K-dinoj serĉas gekorespondantojn en ĉl., pri ĉ. temoj, kolektive k individue. Skribu al K-dino Herta Petzold, Bergweg 26, Sebnitz i. Sa.

KANADO

K-do E. Jakŝtis, Adelaide str. 783, Toronto, Ont., dez. koresp. kĉl., interŝ. L, PK, PI, PM, monojn ĉion ajn, escepte sin mem. Resp. garantiata.

SOVETIO

K-do V. J. Enskij, Leningradskaja, 4, Klin, Mosk. gub., dez. koresp. pri la temoj: politik-klerigaj, ateistaj, seksaj ktp.

K-do Dmitrij Eŭdokinov, Talmenka, Barnaŭla distr., Siberio, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj.

K-do G. Grinfeld (30 j. metaltornisto), Moskvoskaja, 11, Nikolaev, Ukrainio, dez. koresp. kĉl., pri lab. vivo k. a. temoj.

K-dino D. Ĥajkis (20 j. vendistino), Nikolskaja, 77, Nikolaev, Ukrainio, dez. koresp. kĉl., pri infan-movado, lab. vivo k. a. temoj.

K-do K. Gurov (studento-sportulo), Teĥnikum Fizkulturi, Stalingrad, dez. koresp. kĉl., L, PK, PI, sport-PI k sport-gaz. Resp. garantiata.

K-do Ivan Nagovicin, str. Gogolo, 38, "Uĉebno-pokaz. ŝkola Omĥo", Barnaul, dez. koresp. lab., politikaj k profesiaj temoj kĉl., L, PK, gaz., ĵurn. Skribu multnombre! Tuja resp.

K-do V. Vjazilkin (junkom.), str. Gogolo, 38, "Uĉebno-pokaz. ŝkola Omĥo", Barnaul, dez. koresp. kun tutmonda junlaboristaro pri div. temoj, L, PK, PI, gaz., ĵurn. Resp. garant.

K-dino Orlovska (j. instruistino), str. Mamontova, 19, Barnaul, dez. daŭre koresp. pri pedagogio, radio k artaj temoj, kĉl. junularo k instruistaro. Certe resp.

K-do Ŝĉegalov (junkom.), str. Gogolo, 162, Barnaul, dez. koresp. kun junkom-istoj k junularo el Argentino, Kanado, Brazilio k. a. landoj, L, PK, gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-do Beluĵnikov (lernanto), str. Nikitinska, 86, Barnaul, dez. koresp. kun junularo el ĉl., L, PI, gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-do Ivan Kazancev, 4-a Altajska, 53, Barnaul, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK, PI, gaz., ĵurn., PM. Tuj resp.

K-do Matveo Golakov (laboristo, 24 j.), "Kojzavod", str. Leninska, 38, Barnaul, dez. daŭre koresp. kĉl. pri lab. k polit. temoj, L, PK, certe resp.

K-do Georgo Ŝeverduk (junkom-isto-lernanto), str. Gogolo, 38, "Uĉebn. pokaz. ŝkola Omĥo", Barnaul, dez. koresp. kĉl., pri ĉ. temoj, L, PK, PI, resp. garantiata.

K-do Ŝeŝenin (red. laboranto), Red. "Ruĝa Altaj", Barnaul, dez. koresp. kun samfakuloj pri gazet-aferoj, junularo, lab. k politik. temoj, interŝ. gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-do Ŝ. Goldfeder, Barnaul, petas siajn perdiĝintajn amikojn-SAT-anojn: D. Glizer, S. Segal k S. Gelrud informi lin pri iliaj fartoj. Li fartas bonege.

K-dino Antonido Ŝarlaimova (j. espistino), str. Nikitinska, 29, Barnaul, dez. koresp. kĉl. junularo, oficistaro, L, PI, fotojn. Certe resp.

K-dino T. Karmazina, str. 6-a Altajska, 78, Barnaul, dez. koresp. kĉl. pri lab. k virina vivo, L, PK, PI, gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-dino A. Borisova (instruistino), str. Krasnoarmejskij per., 45, Barnaul, dez. serioze k daŭre koresp. kun instruistaro, lernantaro individue k kolektive, L, PI, gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-do D. Taskin, Zavodskij per. 5, Barnaul, dez. serioze koresp. pri moraro k geografio kĉl., interŝ. materialojn. Resp. garant.

K-do M. Ŝatunov (fervojisto), str. Anatolio, 27, Barnaul, dez. koresp. kĉl. L, PK, junularo k lab-istaro kolektive k individue pri komuninteresaj demandoj. Resp. garant.

K-dino Agneso Senĉ (literaturistino), Red. "Ruĝa Altaj", Barnaul, dez. interŝ. interesan lit. k red. materialojn, L, PK, kĉl.

K-dino Rezvaja (instruistino), str. Anatolio, 181, Barnaul, dez. koresp. kĉl., L, PK, kun instruistaro, literaturistaro pri pedagogio k literaturo.

K-do N. Pavlov (oficisto), "Okrono", Barnaul, dez. koresp. kĉl. pri politikaj, lab. k revoluciaj temoj, L, PK, gaz., ĵurn. fotojn. Resp. garant.

ENHAVO:

Presejo: Peuvag, Druckerei-Filiale Leipzig (Germanio)